

**Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton järjestöaktiivien
ilmastonmuutosta koskeva tiedontarve, tiedonhankinta ja tiedonkäyttö**

Saara-Maria Palmu
Tampereen yliopisto
Informaatiotieteiden yksikkö
Filosofian maisterin tutkinto
Pro gradu -tutkielma
Toukokuu 2013

TAMPEREEN YLIOPISTO, Informaatiotieteiden yksikkö
Informaatiotutkimus ja interaktiivinen media
PALMU, SAARA-MARIA: Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton
järjestöaktiivien ilmastonmuutosta koskeva tiedontarve, tiedonhankinta ja tiedonkäyttö
Pro gradu -tutkielma, 48 s., 5 liites.
Toukokuu 2013

Tutkimuksessa tarkastellaan poliittisten nuorisjärjestöiden, Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton, aktiivien tiedontarvetta, tiedonhankintaa ja tiedonkäyttöä ilmastonmuutosta koskien. Erityisesti tutkimuksessa keskitytään tiedonhankinnan ja -käytön rajapintaan, joka on jäänyt vähemmälle huomiolle aiemmassa tutkimuksessa informaatiotutkimuksessa. Kokoomuksen Nuorten Liitto ja Vasemmistonuoret ovat profiloituneet toistensa vastavoimaksi julkisuudessa, joten järjestöjen informaatiokäyttämisen vertailu ilmastonmuutokseen liittyen oli mielekästä. Tutkimuksen empiirinen data kerättiin lomakekyselynä joului-tammikuussa 2010-2011 E-lomake-sovellusta käyttäen. Tutkimusaineistoa kerätessä hyödynnettiin sekä informaatioreittikäsitettä että kriittisten tapausten tekniikkaa. Näiden lisäksi informantteja pyydettiin arvioimaan lähteiden käyttöfrekvenssiä ja niiden luotettavuutta. Kerättyä dataa analysoidaan sekä kvalitatiivisesti että kvantitatiivisesti.

Tutkimuksessa pyrittiin erottamaan järjestötoiminta ja arkielämän tiedonhankinta toisistaan, mutta monissa vastauksissa kävi ilmi, että järjestötoiminta oli niin iso osa elämää, ettei niitä voitu erottaa toisistaan. Vasemmistunuorissa henkilökohtaiseen käyttöön tulevat lähteet eivät eronneet järjestötoimintaan tulevista lähteistä vaan ero oli siinä, miten tietoa työstettiin ja käytettiin. Kokoomusnuorissa poliittiseen järjestötoimintaa käytettävät lähteet olivat virallisempia kuin henkilökohtaisessa tiedonhankinnassa. Tämä näkyi myös eniten käytetyissä lähteissä. Kokoomusnuoret käyttivät tiedonhankinnassaan kolmanneksi eniten poliittikkolähteitä ja neljänneksi eniten tutkijalähteitä internetin ja lehtilähteiden jälkeen.

Internetlähteet osoittautuivat useimmin käytetyiksi lähteiksi molemmissa nuorisjärjestöissä. Internetin merkittävyys toistui myös, kun tarkasteltiin ilmastonmuutosta järjestötoiminnassa kriittisten tapausten tekniikkaa ja informaatioreittejä käyttäen. Toimintaympäristö pysyi järjestöaktiiveilla elektronisena koko tiedonhankintaprosessin ajan.

Avainsanat:
ilmastonmuutos
informaatioreitti
Kokoomuksen Nuorten Liitto
kriittisten tapausten tekniikka
poliittiset nuorisjärjestöt
tiedonhankinta
tiedonkäyttö
tiedonlähteet
tiedontarve
Vasemmistonuoret

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	1
2 TUTKIMUSONGELMAT JA -KYSYMYKSET	2
3 KIRJALLISUUSKATSAUS TEEMOITTAIN	2
3.1 INFORMAATIOKÄYTTÄYTYMINEN	3
3.1.1 Tarve.....	3
3.1.2 Hankinta.....	4
3.1.3 Käyttö.....	5
3.1.4 Informaatiotulva.....	6
3.1.5 Vähimmän vaivan -periaate.....	6
3.2 Aiempi tutkimus.....	7
3.2.1 Konteksti	7
3.2.2 Otos.....	8
3.2.3 Menetelmä.....	9
3.2.4 Keskeiset tulokset.....	10
3.3 Poliittiset nuorisjärjestöt	14
3.4 Ilmastomuutos.....	15
4 MENETELMÄ.....	16
4.1. LAADULLINEN TUTKIMUS	16
4.2 OSALLISTUJAT	17
4.3 E-LOMAKE	18
4.3.1 E-lomakkeen rakenne.....	18
4.4 KRIITTISTEN TAPAUSTEN TEKNIikka	20
4.5 INFORMAATIOREITTI	22
4.6 MENETELMÄLLISET HAASTEET	23
4.7 AINEISTO.....	23
4.7.1 TAUSTAKYSYMYKSISTÄ: KETKÄ VASTASIVAT KYSELYYN.....	24
5 TUTKIMUSTULOKSET	25
5.1 MIKSI ILMASTONMUUTOKSESTA EI TARVITTU TIETOA?	27
5.2 HENKILÖKOHTAINEN KIINNOSTUS JA JÄRJESTÖTOIMINTA	28
5.3 JÄRJESTÖTOIMINNASSA TARVITTU TIETO ILMASTONMUUTOKSESTA	30
5.4 JÄRJESTÖAKTIIVIEN KÄYTTÄMÄT LÄHTEET JA NIIDEN LUOTETTAVUUS	30

5.4.1 Dokumenttiohjelmat.....	31
5.4.2 Internet.....	32
5.4.3 Järjestöt.....	33
5.4.4 Kirjasto.....	34
5.4.5 Kirjat.....	35
5.4.6 Lehdet.....	35
5.4.7 Poliitikot.....	36
5.4.8 Radio.....	37
5.4.9 Televisio.....	38
5.4.10 Toiset ihmiset nuorisojärjestöissä.....	38
5.4.11 Tutkijat.....	39
5.4.12 Viranomaiset.....	40
5.4.13 Yhteenvedo käytetyistä lähteistä ja niiden luotettavuudesta	41
5.5 TIETOJEN PÄIVITTÄMINEN ILMASTONMUUTOSASIOISSA	41
5.5.1 Lähteet, joista järjestöaktiivit päivittivät tietojaan ilmastonmuutoksesta.....	42
5.6 THE CRITICAL INCIDENT TECHNIQUE JA TIEDONTARPEET, -HANKINTA JA -KÄYTTÖ ILMASTONMUUTOKSESTA	43
6 PÄÄTÄNTÖ.....	45
LÄHTEET	49
LIITE

1 JOHDANTO

Käsittelen pro gradu –tutkielmassani sitä, kuinka kahden poliittisen nuorisjärjestön, Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton, tästä eteenpäin Kokoomusnuorten, aktiivit tarvitsevat, hankkivat ja käyttävät tietoa ilmastonmuutoksesta. Halusin valita kaksi järjestöä poliittisen puoluekentän vastalaidoilta ja siksi tutkimuksen kohteeksi valikoituivat vasemmistonuoret ja kokoomusnuoret. Tämän lisäksi sekä kokoomus- että vasemmistonuoret ovat profiloituneet julkisuudessa toistensa vastavoimiksi. Tässä yksi esimerkki saamistani vastauksista kysymykseen ”Millaista tietoa tarvitset ilmastonmuutoksesta poliittisessa järjestötoiminnassasi”: ”Miten Kokoomusnuoret puolustelevat faktoja vastaan populistisesti ydinvoimaa uusiutuvana energiamuotona?” (17M, VM) Choon (2006) mukaan järjestöjen lähdevalintoihin vaikuttavat järjestöjen arvot ja normit. Poliittisilla nuorisjärjestöillä on sama yhteiskunnallinen toimintaympäristö, mutta niillä on erilaiset arvot ja normit. (Choo, 2006:177)

Kun aloin ideoida graduani syksyllä 2009, Kööpenhaminan kansainvälinen ilmastokokous oli alkamaisillaan ja ilmastopolitiikan tulevaisuudesta keskusteltiin paljon mediassa: saadaanko Kiotolle jatkoa ja miten Yhdysvallat, Kiina ja Intia saataisiin sopimukseen mukaan. Kööpenhaminan kokouksen jälkeen kansainvälisen sopimuksen työstämistä on jatkettu Cancunissa 2010, Durbanissa 2011 ja Dohassa 2012. Vaikka alkuperäisestä ideasta on jo aikaa, niin koen, että aiheeni on edelleen ajankohtainen, koska Kioton sopimuksen jatko varmistui vasta kompromissipäätöksenä Durbanissa virallisen kokousaikataulun jo päätyttyä. Uusi sopimus hyväksyttäneen vuoteen 2015 mennessä ja sen on määrä astua voimaan vuonna 2020. Uusi sopimus jatkaa Kioton sopimuksen jalanjäljillä, mutta tärkeä muutos on, että myös Yhdysvallat, Kiina ja Intia ovat mukana sopimuksessa. (UNFCCC, Meetings; YLE, Durbanin ilmastokokous sopi Kioton sopimuksen jatkamisesta)

Keskityin tiedonhankintaan ja –käyttöön, koska tiedontarpeita on tutkittu vuosien varrella paljon sekä sen vuoksi, että mielestäni hankinnan ja käytön rajapinta on mielenkiintoinen tutkimuskohde. Tämän lisäksi informaatiokäyttämisen tutkimus on pitkään keskittynyt juuri tiedontarpeen ja –hankinnan suhteeseen, jolloin tiedonkäytön tutkimus on jäänyt vähemmälle huomiolle. (Savolainen, 2008a:7)

Tutkielmani rakenne on seuraava. Luvussa kaksi esittelen tutkimusongelman ja –kysymykset. Kolmas luku on kirjallisuuskatsaus, jossa aiemman tutkimuskirjallisuuden lisäksi käsittelen poliittisia nuorisjärjestöjä ja ilmastonmuutosta. Neljännessä luvussa esittelen käyttämiäni menetelmiä ja keräämäni aineistoa. Viides luku on tutkimustulosten analysointia. Viimeisessä, kuudennessa, luvussa vertailen saamiani tuloksia kirjallisuuskatsauksessa käsittelemiini tutkimuksiin ja kokoan tuloksia yhteen.

2 TUTKIMUSONGELMAT JA –KYSYMYKSET

Pyrin pro gradu –tutkielmassani selvittämään poliittisten nuorisjärjestöjen aktiivien tiedontarpeita sekä henkilökohtaisen ja järjestökohtaisen tiedontarpeiden ja mielenkiinnon eroa ilmastonmuutosta koskien. Tiedontarvetta käsittelevissä jatkokysymyksissä selvitän vastauksia kahteen kysymykseen: Mitä lähteitä poliittisten nuorisjärjestöjen aktiivit käyttävät ja mitä eroja lähteissä on järjestöjen välillä, jos on? Onko tiedon hankinnan syynä vain oma kiinnostus vai heijastuuko kiinnostus järjestötoimintaan? Tiedontarpeeseen liittyvien kysymysten lisäksi minua kiinnostaa tiedonhankintaan liittyvät kysymykset, jotka olen liittänyt osaksi järjestötoimintaa. Aineistoni avulla pyrin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin: Mistä lähteistä hankitaan informaatiota poliittisissa nuorisjärjestöissä, kun halutaan tietoa ilmastonmuutoksesta? Myös tiedonkäytön kysymykset liittyvät järjestötoimintaan: Miten saatua informaatiota käytetään järjestön sisällä? Jos kiinnostus on myös henkilökohtaista, niin käytetäänkö eri lähteitä kuin järjestöjen virallisiin julkaisuihin?

3 KIRJALLISUUSKATSAUS TEEMOITTAIN

Kirjallisuuskatsaus alkaa informaatiokäyttäjymisen luvulla, jossa määrittelen tiedontarpeen, tiedonhankinnan ja tiedonkäytön oman tutkimukseni kontekstissa sekä käsittelen informaatiotulvaa ja vähimmän vaivan –periaatetta lyhyesti. Toinen alaluku käsittelee aiempaa tutkimusta. Kolmas alaluku kertoo poliittisista nuorisjärjestöistä yleisellä tasolla ja neljäs alaluku kuvaa lyhyesti ilmastonmuutoksesta käytävää poliittista keskustelua.

3.1 Informaatiokäyttäytyminen

3.1.1 Tarve

Yksinkertaisimmillaan tiedontarve voidaan määritellä silloin, kun ihminen kokee, että hänellä ei ole tarpeeksi tietoa jostain aiheesta. Kun tiedontarve tunnustetaan, niin se johtaa tekoihin, joilla pyritään tyydyttämään ei vain kognitiivinen vaan myös affektiivinen ja emotionaalinen tiedontarve. Tämä voi joko onnistua tai epäonnistua. Tiedontarve ei välttämättä nouse yhtäkkiä vaan se voi muodostua pidemmänkin ajan kuluessa. Arkielämän tiedontarve on monimuotoista ja erilaisia lähteitä käytetään paljon. (Case, 2007:333; Savolainen, 2008b:275)

Käsitettä tiedontarve on tarkasteltu informaatiotutkimuksessa 1960-luvulta lähtien (Taylor, 1968). Taylor jakaa tiedontarpeen neljään eri osaan. Tiedontarve voi olla Taylorin mukaan sisäistä, muotoiltua, tietoista tai se voi olla kompromissiratkaisu. Sisäinen tiedontarve on alitajuista ja siinä ihmisellä on tunne, että hänen tiedoissaan on aukko, vaikka hän ei välttämättä kykene artikuloimaan tiedontarvetta selkeästi. Tietoisen tiedontarpeen aikana henkilö muodostaa mielikuvan, selostuksen tiedontarpeestaan, mutta se on yhä päämäärätöntä. Henkilö voi keskustella aiheesta ystävien tai kollegoiden kanssa saadakseen tiedontarpeelleen suuntaa. Muotoillussa tiedontarpeessa henkilö pystyy rationalisoimaan oman tiedontarpeensa ja muodostamaan siitä kysymyksiä. Kompromissitarve muodostuu, kun pyritään muodostamaan kysymyksiä, joihin aineisto vastaa. Tähän voidaan tarvita ulkopuolisen kuten kirjastovirkailijan apua. (Case, 2007:72, 333; Choo, 2006:58)

Wilson julkaisi vuonna 1981 ensimmäisen tiedontarpeen mallin informaatiotutkimuksessa. Wilsonin mukaan tiedontarve ei toteudu tyhjiössä vaan sen muodostumiseen vaikuttavat ympäristö, sosiaalinen rooli sekä tiedonhankkijan psykologinen, emotionaalinen ja kognitiivinen tila. Wilsonin ensimmäinen malli ottaa huomioon myös sen, että tietoa välittyy myös ihmisten välillä. Tarkastelemani järjestötoiminnan kautta on tärkeää tunnistaa ihmisten väliset keskustelut lähteenä, koska niiden kautta tiedontarve saattaa täytyä ilman virallista lähdetä. Ihmislähteet, kuten ystävät, kollegat ja asiantuntijat, ovat tärkeitä. Perinteiset lähteet, esimerkiksi painettu media, pitävät pintansa internetin ohella. (Case, 2007:123-24, 303; Choo, 2006:57, 73; Savolainen, 2008b:275-76)

Choon (2006) mukaan organisaation tiedontarve muodostuu organisaatioissa toimivien yksilöiden tiedontarpeesta. Järjestössä toimivilla henkilöillä ei ole tarpeeksi tietoa, jotta he voisivat tehdä tarvittavia suunnitelmia tai päätöksiä liittyen organisaation toimintaan. Choo käsittelee kirjassaan myös tiedonluomista, tiedon siirtoa ja tiedonhyödyntämistä niin tiedontarpeen, -hankinnan kuin -käytön näkökulmasta organisaatioissa. Tiedontarpeen ominaisuuksia tiedonluomisessa ovat nykyisessä tiedossa olevien aukkojen ja kykyjen tunnistaminen, uuden tiedon arvottaminen ja informaatio uusista tietolähteistä sekä niiden kapasiteetti. Tiedontarvetta ohjaavat olemassa olevat uskomukset ja oletukset, mitä organisaatioissa on. Tietoaukot tyypillisesti täytetään Choon mukaan kolmella eri tavalla: asiantuntijan etsiminen oman organisaation sisältä, uusien kapasiteettien kehittäminen tai tiedon siirtäminen organisaation ulkopuolelta. (Choo, 2006:57, 175-77)

3.1.2 Hankinta

Tiedonhankinta seuraa usein tiedontarvetta ja se on tarkoituksellista toimintaa. Uuden tiedon hankkiminen voi muuttaa henkilön tietämystä aiheesta ja siten muuttaa henkilön näkemystä aiheesta. Tiedonhankintaa on tutkittu paljon ja esimerkiksi Ellis et al. ovat 1980-luvulla tunnustaneet kahdeksan tiedonhankinnan askelta, joita on myöhemmin käytetty myös muissa tutkimuksissa. Askeleet ovat aloittaminen, ketjuttaminen, selailu, suodattaminen, monitorointi, erottelu, todentaminen ja lopetus. Jokapäiväistä tiedonhankintaa määrittelevät aiempien tutkimusten, esimerkiksi Julien ja Michels (2004), perusteella tiedon saamisen helppous, nopeus ja sen arvo sekä henkilö oma motivaatio tiedonhankintaan. Yksilön ympäristö, esimerkiksi organisaatio, vaikuttaa hänen tietokenttäänsä. Organisaatio vakauttaa tiedonhankintaympäristöä, mutta samalla voi myös rajoittaa tietoa, jota kohdataan. (Choo, 2006:60, 63, 73; Savolainen, 2008b: 276, 278)

Choon (2007) mukaan organisaatiot etsivät ja käyttävät tietoa, jotta ne voisivat ymmärtää ja vaikuttaa ympäristöön, jossa ne toimivat. Informaatio koostuu siitä, mitä organisaatio tietää sen ympäristöstä ja tehtävistään sekä ne luovat perusteet organisaation toiminnalle. Tiedonhankinta organisaatioissa tiedonluomisen yhteydessä (Choo, 2006) muodostuu tiedonetsimisestä ja jakamisesta sekä tiedon virtaamisesta verkostoissa. Tiedon jakaminen eri organisaatioiden kesken on tärkeä tiedonhankinnan muoto ja perustuu luottamukseen ja yhteistyöhön. Tiedonhankinta alkaa usein organisaatioissa yleisellä arvioinnilla, kuinka aihetta on käsitelty muualla ja mitä mahdollisuuksia siihen liittyy. Tarkemman määrittelyn

jälkeen alkaa fokuusoituminen ja intensiivisempi tiedonkerääminen. (Choo, 2006: 176-77; Choo, 2007)

3.1.3 Käyttö

Tiedonkäyttöä tutkittaessa tarkastellaan sitä, mihin tarvittua ja hankittua informaatiota käytetään. Esimerkiksi Savolainen (2008a) on todennut, että informaatiotutkimuksessa on tutkittu vain vähän sitä, mihin tietoa käytetään. Yleensä tutkimuksissa arvioidaan pääasiallisesti, onko tieto ollut hyödyllistä tai onko se ollut laadukasta. Koska tiedonkäyttöä on tutkittu hyvin vähän, niin sen määritelmästä ei ole yhteisymmärrystä. Savolainen (2008a) jakaa tiedonkäytön kahteen kategoriaan: mikro- ja makrotasoihin. Mikrotason tutkimuksen keskittyvät kokeellisiin tutkimusmalleihin ja niillä pyritään selvittämään muutoksia tiedon käytön seurauksena. Makrotason tutkimukset keskittyvät puolestaan siihen, miten ihmiset arvottavat eri lähteitä yleisemmällä tasolla ja miten lähteet vaikuttavat tehtäviin tulevaisuudessa. Tiedon paikkansapitävyys ja luotettavuus vaikuttavat lähteiden käyttöön tiedonhankinnassa. Nämä kriteerit korostuvat erityisesti silloin, kun tiedonhankkija kohtaa toisensa haastavia informaatiolähteitä. (Savolainen, 2008a:7, 149)

Choo (2006) mainitsee tiedonluomisessa informaation käyttötarkoituksena uuden tiedon kiinnostavuuden, käytettävyyden ja sen käyttämisen sosiaalisena prosessina organisaatioissa. Organisaatio arvioi uutta tietoa perustuen sen uskomuksiin ja arvoihin. Organisaatio joutuu arvioimaan, kuinka uusi tieto soveltuu kokonaisuudessaan siihen mitä se uskoo ja tietää entuudestaan. Kulttuuriset erot lähteissä vaikuttavat arvoihin, normeihin ja käytäntöihin, joita organisaatioissa on. (Choo, 2006:176-77) Tarkastelemani poliittiset nuorisjärjestöt tulevat yhtäläisestä kulttuurisesta taustasta, mutta ne edustavat erilaisia arvoja.

Durrancen (1984) kirjassa *Armed for Action* käsitellään muun muassa sitä, kuinka Toledossa toimivat kansalaisryhmät levittävät ja käyttävät tietoa. Durrancen mukaan kansalaisryhmiä pidetään luotettavina tiedon lähteinä sekä tiedon levittäjinä, koska ne osallistuvat aktiivisesti oman alueensa toimintaan. Kansalaisryhmät etsivät usein tietoa useista eri lähteistä (vs. tavallinen tiedonetsijä, joka saattaa tyytyä ensimmäiseen lähteeseen, jonka löytää ja tyydyttää hänen tiedontarpeensa) selvittääkseen ongelman, miettivät vaihtoehtoisia ratkaisuja sekä tiedottavat mahdollisista muutoksista yleisölle. Edellä mainitut toimet vaativat laajaa ja jatkuvaa tiedonetsintää. Tiedon levittämistapoina Durrance mainitsee tapaamiset,

lehdistötilaisuudet, median käytön, uutislehtiset ja henkilökohtaiset tapaamiset. Tämä lista vaikuttaa melkein 30 vuotta myöhemmin vajaalta, joten lisäisin listaan tietokoneen ja erityisesti internetin tuomat kommunikointimahdollisuudet. Durrancen mukaan tiedon levittämiseen voidaan käyttää joko yksisuuntaista viestintää kuten radio, televisio tai lentolehtiset tai kaksisuuntaista viestintää, kuten esimerkiksi tapaamiset. Myös tähän internetin ja sosiaalisen median luomat mahdollisuudet tuovat oman lisänsä. (Durrance, 1984, 54-57, 59) Mielestäni Durrancen käyttämiä esimerkkejä kansalaisryhmien toiminnasta voi hyvin verrata valitsemieni nuorisjärjestöjen toimintaan, koska ne välittävät sekä jäsenilleen että laajemmalle yleisölle tietoa asioista, joita he pitävät tärkeänä.

3.1.4 Informaatiotulva

Informaatiotulva nousi esiin informanttien vastauksissa kysymykseen ”Miksi et tarvitse tietoa ilmastonmuutoksesta?”. Informaatiotulvalla tarkoitetaan sitä, että ihminen kohtaa liikaa tietoa yhdellä kertaa eikä hän osaa käsitellä sitä. Jos tietotulva koetaan ylivoimaiseksi, se saattaa vaikuttaa tiedon käyttöön siten, että joitain mahdollisesti hyödyllisiä lähteitä jätetään käyttämättä. Informaatiotulva on tilannesidonnaista. Tällaisissa tilanteissa informantilla ei ole riittävästi aikaa löytää tai käyttää haluamiaan lähteitä ja potentiaalisesti löydetystä tiedosta ei saada kaikkea hyötyä irti. Tämä voi aiheuttaa tilanteen, jossa ihminen kokee olevansa tiedon musertama. Liika tiedonmäärä voi aiheuttaa ahdistusta, sekaannusta sekä on olemassa mahdollisuus, että ihminen ei kykene tekemään päätöksiä. (Case, 2007:333; Savolainen, 2008a:165)

3.1.5 Vähimmän vaivan -periaate

Tutkimukseni kysymysasettelussa ei ollut tarkoituksena tarkastella vähimmän vaivan -periaatetta tiedonhankinnassa, mutta se tuli esille informanttien vastauksissa. Mielestäni tästä toimii esimerkkinä se, että Google oli usein tiedonhankinnan lähtökohta ja osassa vastauksista Google mainittiin myös lähteenä. Vähimmän vaivan -periaate on tiedonhankinnan tutkimuksessa sivuhavainto, jolle ei ole omaa mallia, koska ihmisen toiminnalle ei ole selitystä. Bates (2005) on huomannut, että ihmiset käyttävät vähän aikaa ja resursseja tiedonhankintaa. Lähteiden tulee olla helposti saatavilla ja saavutettavissa sekä jos ennestään tiedetään laadukas lähde, siihen palataan mielellään uudestaan. (Bates, 2005:4)

3.2 Aiempi tutkimus

Tässä luvussa käsittelen oman tutkimukseni kannalta keskeisiä tutkimuksia. Savolaisen kirja (2008a) ja artikkelit (2007, 2008b) perustuvat samaan aineistoon ja ne käsittelevät ympäristöaktivistien tiedonhankintaa. Johnsonin et al. (2006) tutkimus käyttää informaatioreittien käsitettä. Demaj ja Summermatter (2012) sekä Sundblad, Biel ja Gärling (2009) tarkastelevat poliitikkojen tietokäyttäytymistä. Luku rakentuu siten, että ensimmäiseksi esittelen tutkimusten kontekstit, toisena otokset, kolmantena menetelmät ja neljäntenä niiden keskeiset tulokset.

3.2.1 Konteksti

Savolaisen kirja *"Everyday information practices: a social phenomenological perspective"* (2008a) tarkastelee arkielämän ympäristöaktivistien ja työttömien tiedonhankintaa. Sitä kuinka ne eroavat toisistaan ja onko heidän arkielämän tietokäyttäytymisessä eroja. Savolaisen artikkelit *"Information source horizons and source preferences of environmental activists: a social phenomenological approach"* (2007) ja *"Source preferences in the context of seeking problem-specific information"* (2008b) puolestaan keskittyvät tarkastelemaan vain ympäristöaktivistien informaatiokäyttäytymistä lähdehorisonttien ja -preferenssien sekä ongelmälähtöisen tiedonhankinnan kannalta. Oman tutkimukseni kannalta mielenkiintoista on ympäristöaktivistien arkielämän informaatiokäyttäytyminen, joten tämän kirjallisuuskatsauksen kannalta on hedelmällistä tarkastella juuri tätä ryhmää Savolaisen tutkimuksissa. (Savolainen, 2008a:77)

Johnson et al. (2006) tutkivat omassa artikkelissaan *"Fields and pathways: contrasting or complimentary views of information seeking"* informaatiokenttiä ja -reittejä ihmisten tiedonhankinnassa periytyvistä syöivistä. He miettivät, miten nämä kaksi tapaa tukevat ja haastavat toisiaan tiedonhankinnassa. He tarkastelevat, kuinka niiden välinen suhde muuttuu eri toimintakonteksteissa ja eri toimijoiden välillä. (Johnson et al. 2006:569-570, 573)

Sundblad, Biel ja Gärling (2009) vertailivat tutkimuksessaan, *"Knowledge and confidence in knowledge about climate change among experts, journalists, politicians, and laypersons"*, asiantuntijoiden, journalistien, poliitikkojen ja maallikkojen tietoa ja luottamusta omaan tietämykseen ilmastonmuutosta koskevissa kysymyksissä. Tutkimuksessa mitattiin

informanttien tietoa ilmaston nykytilasta, syistä ja seurauksista. (Sunblad, Biel & Gärling, 2009: 281)

Demajin ja Summermatterin (2012) tutkimus *"What should we know about politicians' performance information need and use?"* on laaja-alainen kirjallisuuskatsaus poliitikkojen informaatiokäyttämisen aiemmilta vuosikymmeniltä. Oman tutkimukseni kannalta tämä on mielekäs artikkeli poliittisten ideologioiden kannalta. Huomion arvoista on se, että poliittisen nuorisjärjestön jäsenet eivät ole kaikki poliitikkoja vaan ainoastaan poliittisten nuorisjärjestöjen jäseniä. (Demaj & Summermatter, 2012,85)

3.2.2 Otos

Mainittujen Savolaisen kirjan ja artikkelien materiaali on johdettu samasta datasta, jonka Savolainen on kerännyt ympäristöaktivisteilta elo-syyskuussa 2005 Tampereella. Ympäristöaktivisteja oli yhteensä 20, joista 14 oli naisia ja kuusi miehiä. Ympäristöaktivistien keski-ikä oli 34. Savolainen (2008b) käyttää artikkelissaan 18 informantilta saatua dataa. Näistä 18 henkilöstä 14 oli naisia ja neljä miehiä. (Savolainen, 2008a:78; Savolainen, 2008b:275, 280)

Johnsonin et al. (2006) otos oli 882 yli 18-vuotiasta henkilöä. Alun alkaen he tavoittivat 2454 henkilöä, joista 125 oli epäsoivia (alle 18-vuotiaita) ja 1447 henkilöä kieltäytyi osallistumasta tutkimukseen. (Johnson et al. 2006: 573)

Sunbladin, Bielin ja Gärlingin tutkimus (2009) tehtiin Ruotsissa. Siihen osallistui 65 asiantuntijaa, jotka olivat töissä joko yliopistoissa tai tieteellisissä organisaatioissa. Asiantuntijoiden yhteinen nimittäjä oli, että he olivat keskittyneet ilmastonmuutoksen syihin tai seurauksiin omassa työssään. Journalistit valittiin sen perusteella, että he ovat julkaisseet aiheeseen liittyviä artikkeleita viimeisen kahden vuoden aikana. Toimittajia osallistui tutkimukseen yhteensä 72. Poliitikot, 145 henkilöä, valittiin kunnallisista toimijoista, jotka eivät olleet niin kutsuttuja täyspäiväisiä poliitikkoja vaan esimerkiksi ympäristökomiteoiden puheenjohtajia. Maallikkoja tutkimukseen osallistui 621. (Sunblad, Biel & Gärling, 2009:286-87)

Demaj ja Summermatter (2012) ovat tarkastelleet artikkelissaan aiempaa tutkimusta 1960-luvun loppupuolelta alkaen liittyen poliitikkojen tietokäyttäytymiseen. Demaj ja Summermatter ovat keränneet tarkastelemansa kirjallisuuden tieteellisistä tietokannoista. He hakivat tietokannoista hakusanalla "information" otsikkokentässä politiikan (political science) ja julkisen hallinnon (public administration) aloilta. Tällä hakutuloksella he saivat 1134 potentiaalista hakutulosta. Kun materiaali jaettiin dokumenttityypeittäin 54% oli artikkeleita, 30% kirja-arvosteluita ja loput 16% olivat muita. Artikkelit oli julkaistu 96 eri lehdessä. 11,8% oli julkaistu Public Administration Review'ssa. (Demaj & Summermatter, 2012: 86-88)

3.2.3 Menetelmä

Savolainen (2007, 2008a, 2008b) keräsi materiaalinsa haastatteleamalla ympäristöaktivisteja Tampereella syksyllä 2005. Haastattelut olivat avoimia, koska Savolainen halusi, että mahdollisimman moni aspekti arkipäiväisessä tietokäyttäytymisessä nousisi esiin. Haastattelua tuettiin tekemällä kartta informatin lähdehorisontista. Savolainen koki, että muunlainen lähestymistapa, esimerkiksi kysely, ei olisi tuonut esiin laadullisen tutkimuksen moninaisuutta. Informaatiohorisonttien lisäksi Savolainen käytti sekä Johnsonin et al. informaatioreitin käsitettä että Flanaganin kriittisten tapausten tekniikkaa avatessaan ympäristöaktivistien tietokäyttäytymistä. Savolainen täydensi laadullista tutkimustaan määrällisellä tarkastelulla. (Savolainen, 2008a:77-78; Savolainen, 2008b:274, 284)

Johnsonin et al. (2006) tutkimus suoritettiin puhelinhaastatteluna. Haastattelussa esitettiin kolmen kysymyksen tai väitteen sarjoja, joilla kartoitettiin informaatiokenttien ja -reittien ominaisuuksia. Vastaukset ryhmiteltiin 15 kategoriaan aiemmin tehtyjen tutkimusten mukaan. (Johnson et al. 2007:573)

Sundblad, Biel ja Gärling (2009) keräsivät materiaalinsa lähettämällä kyselyn lokakuussa 2005. Kyselyssä pyydettiin informanteja vastaamaan oikein vai väärin -väittämiin sekä samalla arvioimaan omaa luottamusta tietoonsa. Informanteille luvattiin, että kyselyyn vastaaminen on anonymia ja tullaan käsittelemään ryhmissä, joita ei paljastettu kyselyn tässä vaiheessa. Yhden viikon jälkeen he lähettivät kiitoskortin, joka toimi myös muistutuksena. Kolmen viikon jälkeen niille, jotka eivät olleet vielä vastanneet, lähetettiin kysely uudestaan muistutuksena. (Sunblad, Biel, Gärning, 2009:286-87)

Sunbladin, Bielin ja Gärlingin kysely koostui kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa pyydettiin arvioimaan omaa tietoa ja luottamusta omaan tietoon 22 väärin ja 22 oikein olevan väittämän kautta. Oikeat väittämät perustuivat tieteellisiin julkaisuihin ja väärät väittämät olivat esimerkiksi sellaisia, joissa hyödynnettiin väitteitä, joita yleisesti luultiin faktoiksi. Tietoa ilmastonmuutoksesta testattiin kahdeksalla väittämällä, syitä 12 väittämällä ja seurauksia 24 väittämällä. Väittämien lisäksi jokaisen kysymyksen kohdalla tutkijat pyysivät arvioimaan informantin luottamusta omaan tietämiseensä asteikolla: hyvin epävarma, melko epävarma, enemmän epävarma kuin varma, enemmän varma kuin epävarma, melko varma ja varma. Toinen ja kolmas osa kyselyssä koostui 25 kysymyksestä, joiden vastauksissa he eivät käsitelleet tässä artikkelissa. Demografiaan liittyviä kysymyksiä oli kuusi. Ne olivat sukupuoli, vanhemmuus, ikä, koulutustaso ja missä koulu oli käyty sekä asuminen. (Sunblad, Biel, Gärning, 2009:287-88)

Kuten jo otoksen yhteydessä mainitsin Demaj ja Summermatter (2012) keräsivät materiaalinsa tieteellisistä tietokannoista. Tätä he tarkensivat vielä keskittymällä otoksesta artikkeleihin, jotka käsitelivät lainsäätäjien tiedontarvetta ja -käyttöä yleisesti sekä päätöksen tekoa varten. Tällä menetelmällä he käsitelivät 46 artikkelia, jotka he asettelivat empiirisestä käsitteelliseen tutkimukseen aikajanan avulla. (Demaj & Summermatter, 2012:87-88)

3.2.4 Keskeiset tulokset

Savolainen käsitteli tuloksiaan sekä määrällisesti että laadullisesti. Savolainen ryhmitteli 28 yksittäistä informaatiolähdettä ympäristöaktivistien informaatiokentässä. Lähteitä mainittiin yhteensä 64 ja yhdellä vastaajalla oli yhdestä kuuteen lähdettä omassa informaatiokentässä. Savolainen ryhmitteli lähteet viiteen tyyppiin: ihmislähteet, painetut lähteet, verkkolähteet, organisaatiolähteet ja muut. Ihmislähteet saivat eniten mainintoja kahdella ensimmäisellä alueella (zones). Informantit mainitsivat 39 erillistä lähdepreferenssiä, jotka Savolainen ryhmitteli neljään alueeseen. Ensimmäinen oli saatavuus ja saavutettavuus. Toinen oli tiedon sisältö. Kolmas oli tiedon käytettävyys, kuinka hyvin se oli järjestetty. Neljäs oli käyttäjän henkilökohtaiset ominaisuudet, jotka määrittivät informantin käyttäytymistä, esimerkiksi millaisia lähteitä vastaajat ovat tottuneet käyttämään. (Savolainen, 2008b:283-4)

Informanttien tyypillinen informaatioreitti koostui kolmesta neljään siirtymään. Molempia mainittiin kuusi kertaa. Kaksi siirtymään mainittiin kahdesti ja yksi tai viisi askelta vain kerran. Ympäristöaktivistien siirtymäkeskiarvo oli 3,2 siirtymää informaatioreitillä. Informantit tunnustivat 54 erilaista lähdettä ja suurin osa (28) niistä sijaitti informaatiohorisonttien ensimmäisellä alueella. Ensimmäinen lähde on Savolaisen mukaan yleensä internet tai ihminen. Myös organisaatiolähteet olivat melko usein ensimmäinen konsultaation kohde. (Savolainen, 2008a:131; Savolainen, 2008b:285-6)

Ihmislähteiden raportoitiin olevan kaikkein tärkeimpiä. Ihmislähteet sijoitettiin useimmiten ensimmäiselle tai toiselle alueelle informaatiohorisontissa. Ihmislähteissä korostui niiden asiantuntevuus ja suodatettu tieto. Toisten ihmisten kokemukset ja niiden kautta karttunut tieto oli tärkeää, koska tällöin saattoi selvittää paljon vähemmällä tiedonhankinnalla, koska oli jo tiedossa, mikä lähde voisi auttaa. Ihmislähteitä pidettiin myös helppoina ja nopeina lähteinä sekä epäselviin asioihin saatettiin saada nopeasti selvennystä alan asiantuntijalta esimerkiksi työpaikoilla. Ideoiden saaminen toisilta ihmisiltä koettiin tärkeäksi joissain tilanteissa. Muut ihmiset saattoivat myös olla tietoisia ongelmasta ja tarkkailivat sanomalehtiä ja uutisia toisen ihmisen puolesta. Jos jotain uutta tietoa nousi esiin, siitä kerrottiin eteenpäin. Vaikka ihmislähteet koettiin tärkeiksi, niin ne saattoivat sisältää myös epätoivottuja tulkintoja ja mielipiteitä. Tällöin apu ei ollut toivotun kaltaista. Ihmislähteet eivät suinkaan aina sijoittuneet ensimmäiselle alueelle vaan ne saattoivat olla myös perifeerisellä alueella, jolloin ihmislähteet olivat tukevia tekijöitä, joista varmistettiin muualta saatu tieto tai haettiin tukea päätöksentekoon. Toisena tarkastelun kohteena olivat verkkolähteet. Internetiä ei mainittu niin usein kuin muita lähteitä, mutta sen asema ensi- tai toissijaisena lähteenä oli merkittävä. Kukaan informanteista ei sijoittanut internetiä perifeeriselle alueelle. Verkkolähteiden tärkeys nousi esiin saatavuuden ja saavutettavuuden kautta. Internetin hyödyllisyys mainittiin verrattaessa sitä painettuihin lähteisiin. Internetlähteitä voitiin päivittää nopeammin. (Savolainen, 2008b:287-88)

Painettu media, sanoma- ja aikakauslehdet, täydensivät usein ihmis- ja verkkolähteitä ja ne sijoitettiin tasaisesti jokaiselle alueelle informaatiohorisonteissa. Painettua mediaa suosittiin esimerkiksi siksi, että ne saattoivat tarjota faktoja tai tarjouksia uusista tuotteista. Lehtien selailu työpaikalla saattaa tukea niin ongelmakeskeistä tiedonhankintaa kuin orientoivaa selailua. Informaatioreittejä tarkastellessa Savolainen huomasi, että painettu

media oli usein lisälähde ihmis- ja verkkolähteiden jälkeen. Tilanne, jossa painettu media koettiin paremmaksi, oli sellainen, jossa verkkolähde oli maksullinen ja esimerkiksi lehti oli luettavissa ilmaiseksi kirjastossa. Organisaatiolähteitä suosittiin harvoin ja useimmiten organisaatiolähteen käyttämisen syynä oli se, että tietoa ei voitu saada muualta tai tiedon saaminen oli helpointa esimerkiksi hammaslääkäristä tai terveystieteistä. Organisaatiolähteiden toinen tärkeä ominaisuus olikin ammattitaitoisuus. Arvostetuista ja luotettavista organisaatioista informantit olettivat saavansa tasokasta ja luotettavaa tietoa. (Savolainen, 2008b:289-90)

Johnson et al. (2006) arvioivat lähdepreferenssiä pyytämällä mainitsemaan lähteitä, joista informantit hankkivat tietoa perinnöllisistä syövästä. Ensisijainen tiedonlähde oli internet (46,5%), toisena lääkäri (18,4%), kolmantena kirjasto (14,1%) ja neljäntenä perheenjäsenet (10,6%). Johnson et al. niputtivat informaatioreitit on neljään eri klusteriin: auktoritatiivinen, monivivahteinen, perhekeskeinen ja vähiten vaivaa. Ensimmäinen klusteri nimettiin auktoritatiiviseksi (*authoritative*), koska tietoa etsittiin ensisijaisesti kirjastosta. Tämän lisäksi internet ja lääkäri mainittiin lähteinä. Toinen klusteri nimettiin monivivahteiseksi (*eclectic*), koska sen ryhmän jäsenet (196) käyttivät kaikkia lähteitä jonkin verran. Kolmannen klusterin jäsenet (144) kategorisoitiin perhekeskeiseksi (*family dominant*). Perheenjäseniä pidettiin ensisijaisina tiedonlähteinä. Neljäs klusteri on vähiten vaivaa (*least effort*). Tähän ryhmään kuuluvien (252) lähteet koostuvat internetistä ja lääkäristä. (Johnson et al. 2007:574-76)

Johnson et al. tunnustivat 16 informaatioreittiä, jotka ainakin 23 vastaajaa jakoi sekä 240 vastaajan vastauksista kävi ilmi, etteivät ne olleet yksilöllisiä. Kohteet, joista tietoa haetaan, ovat hajonneet laajalle alueelle, vaikkakin internetin osuus on kasvussa. (Johnson et al. 2007:576)

Johnson et al. kokivat, että he saivat koottua käyttämällään menetelmällä varsin rikkaan datamateriaalin, joka tarjoaa uusia näkemyksiä informaatiokäyttäytymiseen. Johnson et al. käyttivät tutkimuksessaan kuviteltua tiedonhankintatilannetta syövästä. He kokevat, että reittien ja kenttien perustavin ero on niiden toisiaan seuraavat ja riippuvaiset toiminnot sekä klustereita määrittelevät muuttujat. Informaatiokentät ja -horisontit ovat alkupiste informaatioreiteille, jotka ovat kertomuksellisempia ja vaativat lisäkehittämistä. Johnsonin et

al. keräämä data osoittaa, että internet on syrjäyttänyt massamedian tiedonlähteenä. Tosin internet voi edustaa monenlaisia lähteitä: ihmislähde (chat-keskustelu), auktoritatiivinen (jokin viranomainen) tai media (esim. TV-kanavan sivu). Kirjasto on hieman samanlaisessa asemassa, koska se voi tarkoittaa kirjoja, pääsyä internetiin tai kysymyksiä kirjastovirkailijalle. Toinen huomio on, että ystävät eivät saa niin suurta huomiota tiedonlähteenä kuin muissa tutkimuksissa on osoitettu. Tähän Johnson et al. arvelevat syyn olevan siinä, että syöpä on aiheena arkaluontoinen ja ystäviltä ei olla halukkaita kysymään. (Johnson et al. 2007:578-79)

Sunbladin, Bielin ja Gärlingin tutkimuksessa poliitikot tiesivät kolmanneksi eniten oikeita vastauksia asiantuntijoiden ja toimittajien jälkeen. Poliitikot tiesivät parhaiten vastaukset väittämiin ilmastonmuutoksen syistä. Toiseksi parhaiten he tiesivät ilmastonmuutoksen tilaa koskevat väittämät. Vähiten oikeita vastauksia tuli ilmastonmuutoksen seurauksia koskeviin väittämiin. Ilmastonmuutoksen tilaa koskevissa väittämässä oli suurimmat erot ryhmien kesken. Luottamus omaan tietoon vaihteli samalla tavoin kuin tietotaso. Asiantuntijat luottivat eniten omaan tietoonsa, toisena olivat toimittajat, kolmantena olivat poliitikot ja neljäntenä maallikot. Asiantuntijat luottivat tietoihinsa enemmän kuin muut, mutta toimittajat osasivat arvioida paremmin tietonsa rajat. (Sunblad, Biel, Gärning, 2009:289-90, 292-93)

Kaikissa ryhmissä eniten oikeita vastauksia oli liittyen ilmastonmuutoksen syihin, toisena oli sen nykytila ja vähiten tietoa oli tulevaisuuden seuraamuksista. Sunbladin, Bielin ja Gärningin mielestä oli hämmentävää, että vastauksia tiedettiin eniten ilmastonmuutoksen syitä koskeviin kysymyksiin eikä nykytilaa koskeviin väittämiin. Ilmastonmuutoksen syitä käsittelevät kysymykset perustuvat tutkijoiden mielestä tieteeseen kun taas ilmastonmuutoksen tämän hetkistä tilaa koskevat väittämät perustuvat varmistettuihin havaintoihin. Yksi syy tälle saattaa tutkijoiden mukaan olla se, että ilmaston nykytila esitetään usein numeroina, jotka on hankala muistaa. Syyt ovat sen sijaan kertomuksia, jotka on helpompi muistaa. Tutkijat arvelivat myös, että ilmastonmuutoksen nykytila on hankalampi hahmottaa, jolloin varmuus siihen liittyvissä väittämässä heikkenee. (Sunblad, Biel, Gärning, 2009:293)

Demajin ja Summermatterin tavoitteena oli löytää suuntauksia tulevaan tutkimukseen käymällä läpi vanhoja tutkimuksia. 1970-luvulta alkaen Weiss on tehnyt tutkimuksia, joita

pidetään edelleen valideina poliitikkojen informaatiokäyttäytymisestä puhuttaessa. Weissin mukaan poliitikkojen poliittiset kannat ja toimintaperiaatteet muodostuvat kolmesta tekijästä: ideologia, kiinnostus ja tieto, joka heillä on käytettävissään. Poliitikon ideologian ytimessä ovat eettiset ja moraaliset arvot, jotka vaikuttavat poliittisten kantojen muodostumiseen. Mielenkiinto on myös henkilökohtaista, mutta samalla edustaa sitä, mikä on mielenkiintoista politiikassa. Mitä asioita poliitikkoa ajaa ja mitkä ovat hänen vaaliteemojaan? Poliitikkojen tieto perustuu faktoihin, joita heillä on käytettävissään ja tämä tieto muokkaa poliitikkojen toimintaa. Poliitikot voivat saada tietoa useista eri lähteistä: puolue- ja organisaatiolähteet, viralliset ja epäviralliset lähteet eri kanavien kautta, oma kokemus, ystävät, naapurit sekä media. (Demaj & Summermatter, 2012:95-97)

Demajin ja Summermatterin analyysin mukaan sanaa tiedonkäyttö ei voi niinkään käyttää vaan todellisuudessa tiedonkäyttö on poliitikkojen keskuudessa vuorovaikutusta olemassa olevan tiedon ja tilanteen välillä. Tutkimuksista 1970- ja 1980-luvuilta on huomattavissa, että tiedon arvo oli sidoksissa poliittiseen kontekstiin eikä niinkään asiantuntijuuteen ja olemassa oleviin analyyseihin. (Demaj & Summermatter, 2012:99-100)

3.3 Poliittiset nuorisjärjestöt

Poliittiset nuorisjärjestöt koetaan kautta puoluekentän tärkeiksi osiksi emäpuolueita, vaikka ne ovatkin itsenäisiä järjestöjä, joiden kannat voivat olla eriäviä puoluepolitiikkaan nähden. Falck (2007) pitää poliittisia nuorisjärjestöjä tärkeänä osana suomalaista poliittista järjestelmää, koska niiden kautta nuoret voivat osallistua politiikkaan, demokraattisiin päätöksiin ja erityisesti vaikuttaa heitä koskeviin asioihin jo nuorella iällä. Poliittisten nuorisjärjestöjen jäsenet ovat 15-30-vuotiaita. Nuorisjärjestöjen kautta on myös mahdollista asettaa ehdolle nuoria ehdokkaita, joita puolueet eivät muuten löytäisi ehdokkaiksi ja nuoret ehdokkaat aktivoivat myös muita nuoria äänestämään vaaleissa. (Falck, 2007:3)

Emäpuolueiden lisäksi nuorisjärjestöt toimivat yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa. Demarinuorilla on yhteistyötä ammattijärjestöjen kanssa kun taas vasemmistonuoret ja vihreät nuoret tekevät yhteistyötä ympäristöjärjestöjen kanssa. Kansallisen yhteistyön ulottuvuuden lisäksi nuorisjärjestöillä on yhteistoimintaa myös ulkomailta olevien järjestöjen kanssa. Nuorisjärjestöjen jäsenyys on usein ilmaista, joten toimintaa ei rahoiteta

jäsenmaksuilla vaan lahjoituksilla ja tärkeää on Opetusministeriön antama tuki järjestöille. (Falck, 2007:4,7, 20)

3.4 Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutos on tyypillinen esimerkki globaalista ympäristökysymyksestä. Maapallon ilmastoon vaikuttavat ilmakehä, maanpinta, lumi, jää, meret ja muut vesistöt sekä elolliset olennot. Muutoksia ilmakehässä, maanpinnassa, vesistöissä on pystytty mittaamaan jo pitkään. 1980-luvulta lähtien keskustelun keskiöön on noussut ihmisten toiminnan vaikutus erityisesti ilmastonlämpenemiseen. Ilmastonmuutoksen toteaminen ei ole ollut kuitenkaan yksinkertainen asia, koska maapallo ei ole suljettu kokonaisuus. Kontrolloitujen testien toistaminen on mahdotonta. Tämän vuoksi tutkimustuloksia on ollut aiemmin helppo pitää virheinä. Tästä esimerkkinä 1980-luvulla huomattu otsonikerroksen oheneminen, jonka ensimmäiset viitteet jätettiin huomioimatta, koska ne olivat asetetun mitta-asteikon ulkopuolella. Maapallon hiilidioksidimääriä on pystytty tutkimaan jopa 1700-luvulta, koska tekniikka on kehittynyt, joten tuloksia ennen teollistumisen alkua on olemassa. Hiilidioksidimäärät ovat lähteneet kasvuun teollistumisen myötä ja ripein nousu on alkanut 1950-luvulta lähtien, kun maailmantalous alkoi kasvaa toisen maailmansodan jälkeen. Valtiot ovat huolissaan kollektiivisesti ilmastonmuutoksesta, mutta sen torjumisen välitön hinta koetaan liian suureksi. (Chasek et al. 2006:115-116; LeTreat et al. 2007:96, 98)

Vuonna 1985 alkoi ilmastonmuutoksen määrittely kansainvälisellä tasolla. Tieteellisiä todisteita hiilidioksidimäärän kasvusta oli jo olemassa. Yhdistyneiden kansakuntien alaiset järjestöt Maailman ilmatieteen järjestö (WMO) ja Yhdistyneiden kansakuntien ympäristöohjelma (UNEP) kokoontuivat konferenssiin tuona vuonna. Kokouksessa saatiin uusi konsensus siitä, että ilmastonmuutos on tieteellisesti todistettavissa ja se on vakava mahdollisuus. Tästä alkoi pitkä kansainvälinen prosessi, jolla saavutettiin Rion sopimus kestävästä kehityksestä ja ilmastonmuutoksesta vuonna 1992 ja viisi vuotta myöhemmin allekirjoitettiin Kioton sopimus, joka astui voimaan 2005 Venäjän ratifioitua sopimuksen. Hallitustenvälinen ilmastopaneeli (IPCC) sai valmiiksi ensimmäisen arviointiraportin vuonna 1990. Paneeli on nostanut ilmastokysymystä aktiivisesti esiin ja erityisesti sitä, että ilmastonmuutos on ihmisten aiheuttamaa. Julkisuuden myötä haasteeseen on alettu kiinnittää yhä enemmän huomiota niin tavallisessa (media)keskustelussa kuin politiikassakin. Koska tekniikka on kehittynyt paljon viime vuosikymmenien aikana, niin maapallon ilmakehän

tutkiminen yksityiskohtaisemmin on mahdollistunut ja sen myötä myös lisääntynyt. Viisitoista vuotta Kioton sopimuksen jälkeen ollaan siinä tilanteessa, että Durbanissa vuonna 2011 allekirjoitettu sopimus astunee voimaan vuoteen 2015 mennessä. (Chasek et al. 2006:118,120,122,126; LeTreut et al. 2007:95)

4 MENETELMÄ

Tässä luvussa esittelen käyttämiäni menetelmiä sekä keräämäni aineistoa. Ensimmäisessä alaluvussa käsittelen laadullista tutkimusta ja perustelen omaa lähestymistapaani. Toisessa alaluvussa esittelen tutkimuskohteena olleet nuorisojärjestöt sekä sen, miten järjestöaktiivit saavutettiin. Kolmannessa alaluvussa käyn läpi E-lomake-kyselyä ja sen rakennetta. Neljäs ja viides alaluku käsittelevät kriittisten tapausten tekniikkaa ja informaatioreittejä. Kuudennessa alaluvussa mainitsen menetelmällisistä haasteista. Seitsemäs ja viimeinen alaluku esittelee aineistoa sekä sitä, ketkä vastasivat kyselyyn.

4.1. Laadullinen tutkimus

Vaikka potentiaalinen vastaajamäärä lomakkeeseeni oli noin 200 henkeä, tarkoitukseni oli koko ajan tehdä laadullista tutkimusta, koska oletin, että kaikki itsensä järjestöaktiiviksi kokevat eivät tule vastaamaan kyselyyn. Tämä oletus piti paikkansa, koska sain vain 43 vastausta. Lomakekysely mielletään yleisesti määrälliseksi tutkimukseksi, koska sillä voidaan saavuttaa suuria ihmismassoja ja toki sen elementtejä on myös hyödynnetty myös tässä tutkimuksessa. Laadullinen tutkimus on "ei numeraalista" (Eskola, 1996:9) Eskola (1996) puhuu harkinnanvaraisesta otannasta, jossa "tutkija pyrkii sijoittamaan tutkimuskohteen yhteiskunnallisiin yhteyksiinsä ja antamaan niistä historiallisesti tarkan kuvan" (s. 13) Laadullisessa tutkimuksessa pyritään yksittäisten havaintojen yhdistämiseen ja yksikin poikkeus tutkimustuloksissa ja yleistyksissä kumoaa aiemmin laaditun säännön. (Alasuutari, 1993:23, 25; Eskola, 1996:9-10, 13)

Parrilan (2002) väitöskirja on esimerkki laadullisesta tutkimuksesta survey-menetelmällä. Parrila kuvailee omaa metodologista lähestymistapaansa siten, että ensisijainen aineiston keruumenetelmä on kvantitatiivinen, mutta ensisijainen aineistotyyppi on kvalitatiivinen. Tämä tarkoittaa Parrilan ja omassa tapauksessani hajautettua menetelmää, esimerkiksi lomakkeen avoimet kysymykset, jolla on tuotettu laadullista materiaalia. Oman materiaalin analyysissä olen käyttänyt sekä kvantitatiivisia että kvalitatiivisia menetelmiä. Määrällisesti

olen arvioinut käytettyjen lähteiden määrää, mitä on käytetty suhteellisesti eniten, ja laadullisesti puolestaan eroja käytetyissä lähteissä eri tilanteissa, eroavatko henkilökohtaisen ja järjestötoiminnan lähteet toisistaan.

4.2 Osallistujat

Tutkimukseni kohteena olivat kokoomus- ja vasemmistonuorten aktiivijäsenet ja heidän informaatiokäyttäytyminen liittyen ilmastonmuutokseen. Poliittisiin nuorisjärjestöihin kuuluva henkilö on 15-30-vuotias. Täytettyään 30 vuotta jäsenen on mahdollista siirtyä järjestön kannattajajäseneksi. Tässä tutkimuksessa vastaajien ikä vaihtelee 18-30 ikävuoden välillä. Järjestöaktiiveiksi pääsihteerien kanssa arvioimme noin 80-100 henkilöä nuorisjärjestöä kohti. Järjestöaktiivi on tässä tutkimuksessa henkilö, joka on jäsenenä nuorisjärjestön hallituksessa, jaostossa tai piirijärjestöjen hallituksessa eli toimii aktiivisesti järjestössä. Näissä toimissa voi olla päällekkäisyyksiä. (Aula, sähköpostiviesti, 7.4.2010; Taavetti, sähköpostiviesti, 18.3.2010) Saatetekstissä mainitsin, että haen vastaajiksi henkilöitä toimivat aktiivisesti järjestössään. Saateteksti: "Haluan pro gradu -tutkielmassani Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen laitokselle selvittää poliittisten nuorisjärjestöjen, Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton, järjestöaktiivien tiedontarpeita, tiedonhankintaa ja tiedonkäyttöä ilmastonmuutoksesta. Arvostaisin tässä teidän apuanne." Kokoomusnuorissa kokonaisjäsenmäärä oli vuonna 2011 6808 ja Vasemmistonuorissa 4777. (Opetus- ja kulttuuriministeriö)

Sekä vasemmistonuorilla että kokoomusnuorilla on keskushallinto sekä piirijärjestöjä, jotka levittäytyvät ympäri maata. Kokoomusnuorten keskushallinto sijaitsee Helsingissä ja piirijärjestöjä on 14 (Helsinki, Uusimaa, Varsinais-Suomi, Satakunta, Häme, Pirkanmaa, Kaakkois-Suomi, Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala, Keski-Suomi, Pohjanmaa, Oulun lääni ja Lappi). Kokoomusnuoret identifioituvat voimakkaasti emäpuolueeseensa kokoomukseen. Kokoomusnuorten arvomaailmaan kuuluvat "vapaus, vastuu ja välittäminen, sivistys, kannustavuus, mahdollisuuksien tasa-arvo ja isänmaallisuus" (Kokoomusnuoret.fi). He korostavat yksilön oikeutta toimia haluamallaan tavalla ilman, että yhteiskunta sitä rajoittaa. (Kokoomusnuoret: Esittely ja Piirit)

Vasemmistonuorilla on myös Helsingissä sijaitsevan keskushallinnon lisäksi kahdeksan piirijärjestöä (Etelä-Suomi, Häme, Itä-Suomi, Keski-Suomi, Lappi, Pohjois-Pohjanmaa,

Satakunta ja Varsinais-Suomi). Vasemmistonuoret on poliittinen nuoriso- ja kansalaisjärjestö, jolla on punavihreä arvomaailma. Vasemmistonuorten tavoitteena on olla osa maailmaa, joka on tasa-arvoinen, demokraattinen, oikeudenmukainen ja solidaarinen. He tekevät työtä sen eteen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Heidän vaikuttamisen tapoja ovat mielenosoituksista pitkäaikaiseen työhön kansalaisjärjestöjen ja ammattiyhdistysten kanssa. Vasemmistonuorilla on yhdeksän jaostoa ja työryhmää, jotka tekevät 7-10 hengen ryhmissä eri alueiden kannanottoja ja aloitteita sekä tekevät yhteistyötä järjestön ulkopuolisten tahojen kanssa. Vasemmistonuorten jaostot ovat työelämä, kansainväliset asiat, koulutus ja tasa-arvo. Työryhmiä ovat kulttuuri, Palestiina, perustulo, ulko- ja turvallisuus poliittinen sekä ympäristö- ja ilmastotyöryhmä. (Vasemmistonuoret, Järjestö; Vasemmistonuorten piirijärjestöt; Jaostot ja työryhmät)

4.3 E-lomake

Olen kerännyt aineistoni käyttämällä e-lomakekyselyä, koska tutkimukseni kohteena on kaksi maanlaajuista järjestöä. Lomakekyselyn avulla oli helppo saavuttaa mahdollisimman laaja vastaajakanta. E-lomakkeen linkkiä jaettiin nuorisojärjestöjen pääsihteerien kautta järjestöjen hallituksille, jaostoille ja piirijärjestöille. Hallitusten ja piirijärjestöjen kautta saavutin suurimman osan sellaisista henkilöistä, jotka kokivat itsensä aktiiviksi. Lomakekyselyyn vastanneista ja heidän taustoista enemmän luvussa 4.7.1. Lomakekysely oli avoinna 9.12.2010-9.1.2011.

Koska halusin saada tietoa järjestötoiminnasta oman henkilökohtaisen tiedonhankinnan lisäksi, mielestäni oli järkevää rajata kyselyyn vastaavia informantteja juuri järjestöaktiiviksi, koska heidän toiminnallaan on suurempi merkitys järjestön sisällä kuin jäsenenä, joka ei osallistu järjestön toimintaan lainkaan.

4.3.1 E-lomakkeen rakenne

Lomakkeen kysymysten avulla tarkastelin tiedontarvetta, -hankintaa ja -käyttöä ilmastonmuutoksesta ja siihen liittyvää henkilökohtaista sekä järjestötoimintaan liittyvää informaatiokäyttäytymistä. E-lomake koostui monivalintakysymyksistä sekä avoimista kysymyksistä. Pyrin rajoittamaan avointen kysymysten määrää, jotta kyselyyn vastaaminen ei tuntuisi liian raskaalta.

Lomakkeen ensimmäiset kysymykset kartoittivat (ks. liite) vastaajien taustoja sekä monivalintakysymysten että avointen kysymysten kautta. Tämä sen takia, että halusin tietää vaikuttaako esimerkiksi järjestössä pitkään toimiminen lähdevalintoihin tai heidän ikänsä. Valitsemani lähestymistapa tutkimuskysymykseen on sellainen, että tarve joko on tai sitä ei ole. Jos informantti on kokenut, ettei hänellä ole tiedontarvetta, olen pyytänyt häntä perustelemaan, miksi sitä ei ole ja tallentamaan vastaukset e-lomakekyselyssäni.

Tämän jälkeen pyysin vastaajia, joilla oli tiedontarve, erottelemaan henkilökohtaisen ja järjestötoimintaan liittyvän tiedontarpeen ja -hankinnan sekä arvioimaan, oliko niissä eroja. Tutkimuskohteena oli juuri järjestötoiminta, joten mielestäni henkilökohtaisen tiedontarpeen erottelu oli mielekästä. Loppuosa kysymyksistä keskittyi vain järjestötoimintaan. Ennen yksittäisiin lähteisiin keskittymistä pyysin vastaajia miettimään, millaista tietoa he tarvitsevat ilmastonmuutoksesta poliittisessa järjestötoiminnassa.

Antamani lähdevaihtoehdot (dokumenttiohjelmat, internet, järjestöt, kirjasto, kirjat, lehdet, poliitikot, radio, televisio, toiset ihmiset järjestössäsi, tutkijat, viranomaiset ja muu) perustuivat kirjallisuuteen, jota olen käyttänyt työni tukena. Esimerkiksi Johnsonin et al. (2006) tutkimuksesta nousi esiin seuraavia lähteitä internet, kirjasto ja toiset ihmiset. (Johnson et al. 2006:576) Kun taas Savolaisen (2007, 2008b) tutkimuksissa informantit mainitsivat lähteikseen ihmislähteet (kollegat, asiantuntijat, ystävät ja tuttavat), verkkolähteet (sähköposti, postituslistat ja www-sivut), printtilähteet (aikakauslehdet, kirjat ja sanomalehdet) ja organisaatiot (terveyskeskukset ja kirjastot). (Savolainen, 2007:1715; Savolainen, 2008b:283). Näiden pohjalta keräsin mahdollisimman moninaiset lähdevaihtoehdot kyselylomakkeeseen. Pidin lähdevaihtoehtoja siinä mielessä onnistuneina, että vain yksi informantti antoi selityksen lähteeseen muu, mikä oli hänen isänsä. (39N, KN)

Kyselyyn saamieni vastausten perusteella, olisi ollut hyvä painottaa vielä enemmän sitä, ettei kaikkiin kohtiin ole pakko vastata. Tämä siksi että kaksiosaisen neljännen kysymyksen b-osa oli avoin, mihin vastaajan olisi tullut identifioida käyttämänsä lähde, esimerkiksi sanomalehden tai internetsivun nimi. Kysymyksen b-osa sai kaikkein vähiten vastauksia. Viides kysymys pyysi vastaajia arvioimaan neloskysymyksessä valittujen lähteiden luotettavuutta ja jälleen vastauksia tuli enemmän kuin 4b-kysymyksessä.

Kuudes kysymys tiedusteli informanttien tarvetta päivittää tietojaan ilmastonmuutoksesta ja kysymyksen toisessa kohdassa halusin kuulla lähteitä, joista tietoja päivitettiin. Ajatus tietojen päivitystarpeen selvittämisestä tuli Savolaisen (2007) artikkelista, jossa hän pohti kirjallisuuskatsauksessaan ongelmalähtöistä ja orientoivaa tiedonhankintaa arkielämässä. (s. 1710). Tavoitteena minulla oli, että minulla olisi mahdollisimman monia vaihtoehtoja tarkastella eroja informaatiokäyttäytymisessä ilmastonmuutoksessa poliittisten nuorisjärjestöjen välillä.

Seitsemäs ja viimeinen kysymyskokonaisuus pyrki Flanaganin kriittisten tapausten tekniikalla ja Johnsonin et al. informaatioreittejä hyödyntäen kartoittamaan viimeisintä kertaa, jolloin informantit ovat tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta. Kysymyksen osioissa käytin sekä valmiita vaihtoehtoja että avoimia kysymyksiä. Luvut 4.4 ja 4.5 käsittelevät tarkemmin kriittisten tapausten tekniikkaa ja informaatioreittejä.

4.4 Kriittisten tapausten tekniikka

Omassa tutkimuksessani sovelsin Flanaganin (1954) kriittisten tapausten tekniikkaa (Critical Incident Technique, CIT) tekniikkaa kysymällä, milloin järjestöaktiivit ovat tarvinneet viimeksi tietoa ilmastonmuutoksesta ja mihin tarkoitukseen se oli. Jälkimmäinen kysymys oli avoin ja pyrin sillä hahmottamaan viimeisintä tilannetta, jossa tietoa olisi tarvittu järjestötoiminnassa. Ensimmäiseen kysymykseen annoin vaihtoehdoiksi kuluneen viikon aikana, viimeisen kuukauden aikana, viimeisen kuuden kuukauden aikana, viimeisen vuoden aikana ja en koskaan. Pyysin vielä lisätietoa tästä edellisestä tiedonhankintatilanteesta pyytämällä kuvailemaan heidän käyttämänsä informaatioreitit.

Kriittisten tapausten tekniikan juuret ovat 1880-luvulla, joten Flanaganin tutkimusmalli ei ollut uusi 1940-50-luvuilla. Flanagan on kuitenkin omissa töissään 1940-luvun loppupuolelta lähtien antanut mallille kriteerit, joita on käytetty laajasti hyväksi eri tutkimusaloilla. Flanagan on määritellyt kuinka mallia voidaan käyttää niin, että havainnointia voidaan testata myöhemmin uudelleen. Urquhart et al. (2003) tiivistävät Flanaganin mallin vaiheet seuraavasti: 1) aktiviteetin tavoitteen määrittely, 2) suunnittelu ja tutkimuksen tarkennukset, 3) kuinka data kerätään, 4) datan mahdollisimman objektiivinen tarkastelu ja 5) tulosten tulkinta ja vaatimusten mukainen raportointi. (Flanagan, 1954:327-28; Urquhart et al. 2003:63)

Kriittisten tapausten tekniikka on Yhdysvaltojen armeijan 1940-luvulla käyttöönotettava malli, jonka avulla muun muassa valittiin soveliaita lentäjiä. Kriittisten tapausten tekniikassa Flanaganin määritelmän mukaan kohdehenkilöitä tai heidän käyttäytymistään observoidaan, jotta voidaan arvioida heidän potentiaaliaan ratkaista käytännön ongelmia. Kriittisten tapausten tekniikka tarjoaa ohjeistuksen, kuinka kerätä havainnointidataa, jolla on merkitystä ja kuinka ne täyttävät ennalta määritellyt kriteerit. Tapauksella voidaan tarkoittaa mitä tahansa tarkasteltavissa olevaa aktiviteettia, joka on yhtenäinen kokonaisuus ja jota tarkkailemalla voidaan myöhemmin tehdä ennustuksia, kuinka henkilö tulee toimimaan. Tilanteen tulee olla havainnoijalle selkeä, jotta väärinkäsitysten vaaraa ei ole. (Flanagan, 1954:331)

Monet kriittisten tapausten tekniikkaa hyödyntäneet informaatiokäyttäjien tutkimukset ovat keskittyneet tiedonhankintaan ja -käyttöön terveydenhuollossa. Ne ovat yleistyneet 1980-luvulta lähtien. Terveysalalla on pyritty arvioimaan palveluita niin työntekijän kuin asiakkaan kannalta. Urquhart et al. toteavatkin, että lääketiede tarjoaa mielenkiintoisia tarinoita ja sen vuoksi kriittisten tapausten tekniikka on hyvä keino saada tarinat esiin. Urquhart et al. mukaan kriittisten tapausten tekniikka rohkaisee vastaajaa kertomaan oman tarinansa. Kriittisten tapausten tekniikka voidaan tiivistää siten, että informanttia pyydetään palauttamaan mieleensä viimeisin tiedonhankintatilanne ja kuvailemaan kuinka se on edennyt mahdollisimman yksityiskohtaisesti. Mallin käyttäminen on järkevintä tilanteissa, joissa tapahtuma muistetaan hyvin ja tiedontarve on ollut olemassa sekä ongelma on saatu ratkaistuksi. (Urquhart et al. 2003:70-71)

Savolainen (2008a, 2008b) on myös hyödyntänyt kriittisten tapausten tekniikkaa omassa työssään. Savolaisen tarkoituksena oli, että haastateltavat olisivat miettineet omaan rooliinsa ympäristöjärjestössä liittyvän ongelman tai tiedonhankintatilanteen, mutta se osoittautui liian vaikeaksi, koska informantit eivät pystyneet palauttamaan sellaista tilannetta mieleensä. Haastattelutilanteessa 17 informanttia 18 kykeni tunnistamaan järjestyksen, jossa he olivat etsineet tietoa ongelmakeskeisessä tiedonhankintatilanteessa. (Savolainen, 2008a:130; Savolainen, 2008b: 280) Omassa työssäni olen antanut aiheen, ilmastonmuutos, informanteille ennakoon.

4.5 Informaatioreitti

Kriittisten tapausten tekniikkaa hyödyntävän kysymyksen yhteydessä käytän myös Johnsonin et al. informaatioreittikäsitetä eli kartoitan, kuinka monesta lähteestä tietoa hankitaan ja kuinka monta siirtymää siinä on. Nämä kaksi tapaa yhdistämällä hain syvyyttä e-lomakkeen aiempiin kysymyksiin lähteistä. Koin tämän lähestymistavan mielekkääksi, koska se toi lisäarvoa vastauksiin, jotka eivät olleet kyselyn aiemmissa osissa systemaattisia. Savolaisen (2008b) artikkelin kolmas tutkintakysymys on oman tutkimukseni kannalta mielenkiintoinen. Kysymys oli ”Millaisia informaatioreittejä informantit käyttävät etsiessään ongelmakeskeistä tietoa?” (Savolainen, 2008b:280)

Informaatioreitit ovat lähdevalintoja, joita tehdään tiedonhankinnan edetessä. Tiedonetsijä muodostaa reitit valitsemalla eri kanavien, lähteiden ja viestien välillä. Informaatioreiteillä siirrytään lähteestä toiseen, kunnes tiedontarve täyttyy ja tehtävä tms. tulee suoritetuksi. Informaatioreitit mahdollistavat tiedonhankinnan syklisyyden. Tärkeimpään tai hyödyllisimpään lähteeseen saatetaan palata uudelleen. Informaatioreitit ovat dynaamisempia ja aktiivisempia kuin tietokentät, jotka ovat jokaisen tiedonhankinnan alku. Informaatioreittien lähtökohtana ovat informaatiokentät, esimerkiksi ystävä, joka sijaitsee informaatiohorisontissa -> hakukone -> tietosanakirja. Tietokentät ja -horisontit (Sonnenwald, Wildemuth & Harmon, 2001) ovat jokaisen tiedonhankinnan lähtökohta: Mitä tiedän aiheesta ennestään? Koska tietokentät tai tietohorisontit perustuvat tiedonhankkijan jo olemassa oleviin tietoihin, ne harvoin sisältävät ristiriitaista tietoa. Tietoreiteillä kohdattu tieto voi olla ristiriitaista, jolloin henkilön täytyy ratkaista niistä aiheutuva konflikti ja valita itselleen sopiva lähde ja perustella se. Informaatioreitti on Johnsonin et al. mukaan dynaaminen, aktiivinen, huomioiva, valitusta reitistä riippuvainen, jaksotettu, muuttava ja se sisältää mahdollisuuden ristiriitaisuuteen sekä se voi aiheuttaa raon (gap) jo hankituissa tiedoissa. (Johnson et al. 2006:570, 572; Savolainen, 2008a:120; Savolainen, 2008b:276, 278)

Savolainen (2008a) erottelee informaatioreitit eri alueisiin (informaatiohorisontissa) lähteiden tärkeyden mukaan. Alue 1 sisältää oleellisimmat lähteet, alue 2 jokseenkin tärkeät lähteet ja alue 3 sisältää marginaalilähteet. Jokainen alue (zone) jakautuu kolmeen kategoriaan: ihmislähteet, verkostolähteet ja muut. Lähteiden valintaan vaikuttavat niiden sisältö, saatavuus ja ”muut”. (s. 119) Yksi siirtymä informaatioreitillä tarkoittaa potentiaalisen lähteen käyttöä ei fyysisiä siirtymiä eri lähteiden välillä. Tästä esimerkkinä voitaisiin käyttää

hyödyllisen artikkelin löytymistä Nelli-portaalin kautta. Ei suinkaan kävelemistä lehtihyllylle. (Savolainen, 2008a: 119-20)

4.6 Menetelmälliset haasteet

Tutkimustuloksia käsitellessäni huomasin muutamia menetelmän tuomia haasteita. Kyselylomake tässä tutkimuksessa toi rajoitteita. Järjestöaktiivien vastausten perusteella olisin muotoillut kysymykset toisin. Luvun 5.4 vastauksissa kysymyksiin lähteistä ja kuinka usein niitä käytetään ja ovatko ne luotettavia nousee esiin valittavien vaihtoehtojen riittämättömyys, koska kyselyssä ei ollut vaihtoehtoa ”en koskaan”, vaikka ohjeistinkin informantit vastaamaan vain kohtiin, jotka koskevat heitä.

Lomaketutkimuksessa ei voi myöskään ohjata informanttia asiaan ja muistuttaa siitä, että kyseessä on hänen järjestötoimintansa, vaikka muutamissa vastauksissa kävikin ilmi, että järjestötoiminta = elämä eli nuorisojärjestössä toimiminen on integraali osa vastaajien elämää ja niitä ei voi erotella toisistaan.

E-lomake-sovelluksessa oli virhe. E-lomakkeen sovellus loi kolmeen kysymykseen vastauksen henkilöille, joilla ei ollut tiedontarvetta ja olivat tallentaneet vastauksensa kysymyksen 1a jälkeen. Tämän pystyi tunnistamaan järjestelmävirheeksi, koska se esiintyi systemaattisesti kolmessa kysymyksessä (6, 7a ja 7d) ja vastaukset olivat jokaisen informantin kohdalla samat. Nämä olen jättänyt kokonaan käsittelemättä tulosanalyysissäni.

4.7 Aineisto

Olen kerännyt aineistoni e-lomaketta käyttäen 9.12.2010-9.1.2011 välisenä aikana. E-lomakkeen URL-osoite levitettiin Vasemmistonuorten ja Kokoomusnuorten aktiiveille pääsihteereiden kautta. Kyselylomakkeen kohteeksi valikoituivat sellaiset henkilöt, jotka toimivat joko nuorisojärjestönsä hallituksessa, jossain sen jaostossa tai piirijärjestöjen hallituksissa. Vasemmistonuorissa lomake lähetettiin pääsihteerin toimesta Vasemmistonuorten hallitukselle ja jaostoille sekä kahdeksan piirijärjestön hallituksille. Tällöin arvioimme pääsihteerin kanssa, että päällekkäisyydet huomioon ottaen kyselyyn olisi potentiaalisesti sata vastaajaa. Kokoomusnuorten pääsihteerin kanssa sovin samankaltaisesta järjestelystä. Osassa vastauksista oli huomattavissa, että järjestöaktiivi oli häilyvä käsite

vastaajille itselleen. Esimerkiksi yksi vastaajista kertoi oman roolinsa olevan järjestössään ”turha jätkä”. (6M, VN)

4.7.1 Taustakysymyksistä: ketkä vastasivat kyselyyn

Sain 43 vastausta potentiaalisesta noin 200 järjestöaktiivin vastauksesta. Kyselyyn vastasi 25 naista ja 18 miestä. 29 vastauksista tuli kokoomusnuorilta, joista 17 oli naisia ja 12 miehiä. Vasemmistonuorista kyselyyn vastasi 14 aktiivia, joista kahdeksan oli naisia ja kuusi miehiä.

Ikäjakama oli 18-30 ikävuoden välillä. Eniten vastaajia oli 21-25-vuotiaissa, joita oli 23. Heistä seitsemän (viisi naista ja kaksi miestä) oli vasemmistonuoria ja 16 (11 naista ja viisi miestä) kokoomusnuoria. Yli 26-vuotiaiden ryhmässä informantteja oli 15. Seitsemän (kolme naista ja neljä miestä) vasemmistonuorta ja kahdeksan (kolme naista ja viisi miestä) kokoomusnuorta. Alle 20-vuotiaista kaikki vastanneet (viisi informanttia) olivat kokoomusnuoria, kolme naista ja kaksi miestä.

Lähes puolella vastanneista, 20 kappaletta, oli alempi korkeakoulututkinto. 16 olivat käyneet lukion, kuudella oli ylempi korkeakoulututkinto ja yksi oli käynyt ammattikoulun. Vastaukset heijastavat hyvin kyselyyn osallistunutta ikäryhmää. Suurin osa vastaajista asui suurissa kaupungeissa (Helsinki, Tampere ja Jyväskylä), mutta vastaajia löytyi ympäri Suomea. Suurien kaupunkien osuus selittyy sillä, että piirijärjestöt sijaitsevat suurilla paikkakunnilla, joissa ovat myös yliopistot. Suuri osa vastanneista, 20 kappaletta, olivat olleet järjestön jäseniä 3-5 vuotta. 0-2 ja 6-8 vuotta järjestöissä mukana olleita aktiiveja oli kahdeksan ja yhdeksän henkilöä. Yli yhdeksän vuotta järjestöissä toimineita henkilöitä oli kuusi henkilöä, joista neljä oli Helsingistä ja vasemmistonuoria. Heistä kolmella oli näkyvä rooli Vasemmistonuorissa ja yksi kuvasi itseään ”jähdytteleväksi superaktiiviksi” (43N). Tämä on ymmärrettävää, koska hän oli täyttänyt 30 vuotta vuonna 2011.

Kuten yllä mainitsin oma aktiivisuus jäi vastaajan itsensä määriteltäväksi. Aktiivisuutta taustakysymyksissä kuvasi se, mikä on henkilön toimenkuva järjestössä. Monet kuvasivat itseään aktiiviksi tai aktiivijäseneksi (6), jäseneksi (5) tai rivijäseneksi (5). Loput kuvasivat roolejaan tarkemmin piiri- ja paikallishallituksissa sekä viisi ilmoitti olevansa töissä edustamassaan nuorisojärjestössä. Omia rooleja myös tarkennettiin ja yksi informantti saattoi kertoa, että hänellä on esimerkiksi kolme eri roolia järjestössä. Sain palautetta eräältä vastaajalta, joka piti kysymystä toimenkuvasta järjestössä epäselvänä. Koen kuitenkin, että

tämä on ollut yksittäinen huomio, koska en saanut enempää palautetta lomakkeestani ja kysymysten asettelusta. (Sähköpostiviesti, 13.12.2010)

5 TUTKIMUSTULOKSET

Kaikista vastanneista 65% (28) koki, että heillä oli tarve ilmastonmuutoksesta. Kokoomusnuorissa noin 69% (20) vastanneista tunnistivat tiedontarpeen ilmastonmuutokseen liittyen, kun taas vasemmistonuorista 57% (8) tunnisti tiedontarpeen. Analyysissa käy myöhemmin ilmi, että yksi vasemmistonuori jatkaa vastaamista kyselyyn, vaikka hän on ilmoittanut, ettei hänellä ole tiedontarvetta. Kun tämä otetaan huomioon vasemmistonuorista 64% (9) koki tiedontarvetta ilmaston muutoksesta. Kokoomusnuorilla oli suurempi tiedontarve ilmastonmuutoksesta kuin vasemmistonuorilla.

Tiedontarve ilmastonmuutoksesta jakautui sukupuolittuneesti Vasemmistonuorissa. Kuten aiemmassa luvussa kerroin kahdeksan vastanneista vasemmistonuorista oli naisia ja kuusi miehiä, mutta tiedontarve oli pääasiassa naisilla, seitsemällä yhdeksästä (78%) vasemmistonuoresta. Kokoomusnuorissa nämä luvut olivat tasaisemmat. Tietoa tarvitsevista 55% (11) oli naisia.

Kun tarkastellaan vain sellaisia, joilla on tiedontarve (29 informanttia), niin tiedontarve ilmastonmuutoksesta oli suurin 21-25-vuotiailla kokoomusnuorilla, 38 prosentilla. Vasemmistonuorilla tässä ryhmässä tiedontarve oli 24 prosentilla vastanneista. Yli 26-vuotiaiden ryhmässä kokoomusnuorista tiedontarve oli 17 prosentilla ja seitsemällä prosentilla vasemmistonuorista. Alle 20-vuotiaiden ryhmässä neljällä (14%) kokoomusnuorella oli tiedontarve.

Kun aloitin nuorisjärjestöihin tutustumisen syksyllä 2009 Vasemmistonuoret ovat profiloituneet aktiivisemmiksi ilmastokysymyksissä kuin Kokoomusnuoret. Tällöin kokoomusnuorten sivuilla ei ollut mainintaa ilmastonmuutoksesta kun taas syksyllä 2009 vasemmistonuorten sivuilla oli esimerkiksi KÖP15-osio (Kööpenhaminan ilmastokokoukseen keskittyvää aineistoa). (Vasemmistonuoret, KÖP15)

Tässä on tapahtunut muutos viimeisten vuosien aikana. Kokoomuksen Nuorten Liiton tavoiteohjelmassa vuodelle 2012 on oma luku ympäristöpolitiikasta, jossa ympäristön hyvinvointia lähestytään taloudellisesta näkökulmasta, jotta globaalikilpailukyky ei heikkene. Kokoomusnuorten mielestä ”Suomen ilmastopolitiikka ei saa perustua epäluotettaviin tutkimustuloksiin.” (Tavoiteohjelma 2012) Kokoomusnuoret kokevat myös, että tämänhetkinen lähestymistapa ilmastonmuutoksen hillitsemiseen hiilidioksidirajoitusten muodossa on huono. Heidän mielestä olisi ”syytä pohtia keinoja, miten suomalaiset voisivat hyötyä mahdollisesta ilmastonmuutoksesta.” (Tavoiteohjelma 2012) Tutkimukseni kontekstin kannalta viimeinen mainitsemisen arvoinen vaade on, että ”kustannustehottomasta tavoitteesta vähentää CO2-päästöjä 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä luovutaan.” (Tavoiteohjelma 2012) (Kokoomusnuoret, Tavoiteohjelma 2012: Ympäristöpolitiikka)

Vasemmistonuorten poliittinen ohjelma sisältää luvun ”Punaista ympäristöpolitiikkaa” sekä he ovat kirjanneet Vasemmistonuorten ympäristöpoliittisen asiakirjan, jossa on luku ”Ilmasto”. Ilmastonmuutos koetaan Vasemmistonuorissa yhdeksi suurimmaksi haasteeksi ja heidän mielestään se tulisi integroida kaikkeen yhteiskunnalliseen päätöksentekoon. Vasemmistonuoret sitoutuisivat omassa ehdotuksessaan päästövähennyksiin voimakkaasti toisin kuin kokoomusnuoret. Vasemmistonuoret kokevat teollistuneiden maiden vastuun olevan suuri, kun puhutaan päästövähennyksistä ilmastonmuutoksen torjumiseksi. ”Lähtökohtana velan takaisinmaksulle on, että päästöjä tuottavat maat sitoutuvat vähentämään päästöjä omassa maassaan ilmastotieteen edellyttämässä tahdissa ja määrässä. Suomen kaltaisille teollisuusmaille tämä tarkoittaa päästöjen vähentämistä vähintään 40% vuoteen 2020 ja 95% vuoteen 2050 mennessä vuoden 1990 tasosta.” (Ympäristöpoliittinen asiakirja) (Vasemmistonuoret, Poliittinen ohjelma; Vasemmistonuoret, Ympäristöpoliittinen asiakirja)

Käyttämäni lainaukset viittaavat siihen, että tarkastelemani nuorisjärjestöt ovat ilmastonmuutoksen torjumisessa eri linjoilla etenkin päästötavoitteiden käytössä ilmastonmuutoksen torjunnassa. Tämä tuo lähtökohtana tutkimukseen mukanaan ideologisen näkökulman.

5.1 Miksi ilmastonmuutoksesta ei tarvittu tietoa?

Kokoomusnuorista noin 31 prosentilla ja vasemmistonuorista 36 prosentilla ei ollut tiedontarvetta ilmastonmuutoksesta. Seuraavaksi tarkastelen tietoa tarvitsemattomien -ryhmää yhtenä kokonaisuutena, jossa on 14 järjestöaktiivia. Jos tarkastellaan ikää, niin vähiten tiedontarvetta oli 21-25-vuotiailla kokoomusnuorilla, 36 prosentilla. Toiseksi vähiten tiedontarvetta ilmeni yli 26-vuotiailla vasemmistonuorilla, 29 prosentilla ja kolmanneksi vähiten yli 26-vuotiailla kokoomusnuorilla, 21 prosentilla. Alle 20-vuotiaiden kokoomusnuorten ja 21-25-vuotiaiden vasemmistonuorten molempien osuus vastanneista oli seitsemän prosenttia.

Sukupuolijako (kahdeksan miestä ja kahdeksan naista) oli tasainen vastaajissa, jotka eivät tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta. Mutta ero järjestöjen välillä naisvastaajissa oli huomattava: seitsemän kokoomusnuorta ja yksi vasemmistonuori. Se, kuinka kauan aktiivi oli toiminut järjestössä, jakautui järjestöjen välillä hieman. 0-2 vuotta järjestössä toimineista kaksi kokoomusnuorta ja kolme vasemmistonuorta eivät tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta. Vähiten tietoa ilmastonmuutoksesta tarvitsivat 3-5 vuotta toiminnassa mukana olleet kokoomusnuoret, joita oli 50% informanteista. Yli yhdeksän vuotta järjestössä toimineista kaksi vasemmistonuorta (14%) eivät tarvinneet tietoa.

Kirjallisista perusteluista, miksi järjestöaktiivit eivät tarvitse tietoa ilmastonmuutoksesta, oli löydettävissä kolme ryhmää sekä yksi kategorisoimaton vastaus. Näiden lisäksi kaksi informanttia (36N, KN ja 17M, VN) eivät tarjoa selitystä siihen, miksi heillä ei ole tiedontarvetta ilmastonmuutoksesta. 17M, VN jatkoi kuitenkin vastaamista kyselyyn. Tuloksia esiteltäessä tämä vastaaja on jatkossa informantti, jolla on tiedontarve, koska hän on johdonmukaisesti vastannut kaikkiin kysymyksiin.

Selkeästi suurimman ryhmän muodostivat informantit, jotka kokivat jo tietävänsä tarpeeksi tai riittävästi ilmastonmuutoksesta toimiakseen järjestöissään. Heitä oli seitsemän, joista viisi kokoomusnuoria ja kaksi vasemmistonuorta. Kolme heistä ilmoitti, jos uutta informaatiota ilmastonmuutoksesta ilmenee, niin he ovat valmiita päivittämään tietojaan ja kysymään esimerkiksi ympäristöjärjestötuttaviltaan. Tässä on mielestäni havaittavissa se, että tiedontarve on olemassa taustalla, mutta sitä ei koeta aktiiviseksi tilaksi. Yksi vastaajista kertoi politisoitumisensa syyksi juuri ilmastonmuutokseen reagoimisen ja tekee järjestöissään

työtä, jotta ilmastonmuutoksen rajoittamisen eteen tehtäisiin konkreettisempia toimia. (16M, KN)

Toisessa kategoriassa ovat ne, jotka kokevat, että aihe on esillä kaikkialla ja että informaatiota on muutenkin liikaa ympärillä, joten uuden tiedon päivittäminen on haasteellista. Kaksi kokoomusnuorta ja yksi vasemmistonuori kokivat, että aihe on niin paljon esillä, että omaa aktiivisuutta ei tarvita lisätiedon hankkimiseen ja tällöin tiedontarvetta ei muodostu. Kolmannen ryhmän muodostavat yksi kokoomusnuori ja yksi vasemmistonuori, jotka ilmoittivat, että heillä ei ole kiinnostusta (35N, KN) tai ovat jo menettäneet toivonsa vaikuttaa ilmastonmuutokseen (6N, VN).

Vastaus, jota en kyennyt liittämään mihinkään kolmesta kategoriasta oli selkeästi järjestölähtöinen vastaus ja nojasi Vasemmistonuorten muodostamaan kantaan ilmastonmuutoksessa.

”Lähden olettamuksesta, että ilmastonmuutos on a) olemassa oleva ilmiö, b) ihmisen aiheuttama ja c) hidastettavissa ihmisen toimin. Tästä johtuen olen poliittisesti samoilla linjoilla kuin Vasemmistonuoret mitä tulee toimenpiteisiin, joita täytyy toteuttaa, jotta katastrofia voidaan hidastaa ja lieventää.” (43N, VN)

5.2 Henkilökohtainen kiinnostus ja järjestötoiminta

Lomakkeen toinen kysymys käsitteli vielä vastaajien henkilökohtaista kiinnostusta ilmastonmuutokseen sekä sitä, kuinka se eroaa järjestötoimintaa varten tapahtuvasta tiedonhankinnasta. Toisen kysymyksen ensimmäisessä osassa pyysin vastaajia pohtimaan, onko kiinnostus ilmastomuutosta kohtaan vain henkilökohtaista. 29 (9 VN ja 20KN) vastaajasta 13 kertoi kiinnostuksen olevan vain henkilökohtaista. Heistä kolme oli vasemmistonuorta ja 10 kokoomusnuorta. 15 informanttia (6 VN ja 9 KN) vastasi, että kiinnostus koskee myös omaa järjestötoimintaa. Yksi vastaaja (39N, KN) ei vastannut kysymykseen.

Toisen kysymyksen toinen osa pyysi vastaajia tarkentamaan, mihin he käyttävät informaatiota ilmastonmuutoksesta järjestötoiminnassaan. Kysymys oli avoin, mutta annoin vastaajille esimerkkejä (julkaisut, tilaisuudet, tapahtumat tai messut), mitä nämä tiedonkäytön kohteet voisivat olla. Vaikka kiinnostus olisi ollut vain henkilökohtaista, niin

kaikki yhdeksän vasemmistonuorta kuvasivat tilanteita, joissa he käyttävät tietoa järjestönsä sisällä. Keskustelu ja kannanmuodostaminen niin järjestön sisällä kuin sen ulkopuolella, esimerkiksi messuilla, nousivat esiin suurimpana yksittäisenä tapana käyttää informaatiota. Kuusi kahdestakymmenestä kokoomusnuoresta eivät vastanneet kysymykseen tai kertoivat etteivät käytä hankkimaansa tietoa aktiivisesti järjestönsä sisällä. Kokoomusnuorten vastauksissa nousi esiin seuraavia tiedonkäytön kohteita: keskustelu, päätöksenteko, kannanotot, seminaarit ja paikallispolitiikka. Kaksi viimeistä sai yhden maininnan, mutta ne kuvastavat hyvin sitä monimuotoisuutta, missä tietoa ilmastonmuutoksesta saatetaan tarvita. Vaikka tieto ei olisikaan aktiivisessa käytössä kaksi informanttia vastasi, että omaksuttu tieto on osa yleissivistystä ja toimii taustatietona eri keskusteluissa.

Seuraava kysymys pyysi miettimään, eroavatko järjestötoiminnassa käytetyt tiedonlähteet omaan käyttöön seuratuista lähteistä. Tällä halusin tarkentaa sitä, onko viralliseen käyttöön menevällä informaatiolla lähde-eroja arkipäivän tiedonhankintaan. Järjestöjen välinen ero oli se, että kokoomusnuoret kokivat, että lähteiden tulisi olla virallisempia järjestökäytössä kuin henkilökohtaiseen käyttöön tulevan tiedon. Kaikki yhdeksän vasemmistonuorta vastasivat, että heidän käyttämillään lähteillä ei ole lähde-eroja. Tätä perusteltiin muun muassa seuraavasti:

”Eivät eroa, kyllä samaa tietoa voi käyttää kaikilla elämänalueilla. Järjestössä kuitenkin myös tuotetaan tietoa ja analyysia. Tietoa siis prosessoidaan hieman eri tavalla järjestötoiminnassa kuin yksityiselämässä.” (1N, VN),

”Eivät, järjestötoiminta ja oma kiinnostus ovat hyvin lähellä toisiaan” (3N, VN),

”Järjestötoiminta = elämä = järjestötoimintaa. En pysty erottamaan niitä toisistaan. Toimin asioissa, jotka minua kiinnostavat, ja haen niihin tietoa tietämistäni tai minulle kerrotuista lähteistä.” (10M, VN)

Sama oli huomattavissa myös kokoomusnuorten vastauksissa. Yksi vastaaja jätti vastaamatta, mutta tämä on loogista, koska hänen kiinnostuksensa ilmastonmuutosta kohtaan oli vain henkilökohtaista. Seuraavat kommentit osoittavat, että vaikka suurta eroa lähteiden välillä ei välttämättä olekaan, järjestöä varten kerätyn tiedon tulee olla paremmin perusteltua kuin henkilökohtaiseen käyttöön tulevan tiedon.

”Järjestötoiminnassa lähteet ovat ”virallisempia”.” (23N, KN),

”Järjestötoimintaan tarvittavina ”tietolähteinä” on käytettävä myös muiden poliittisten ja ei-poliittisten järjestöjen ja liikkeiden mielipiteitä

perusteluineen. Faktatiedon perustat eivät kuitenkaan muutu miksikään.” (24N, KN),
”Järjestötoimintaa varten keräämäni tieto tulee useimmiten ilmastonmuutosta koskevista tieteellisistä julkaisuista, itseäni varten keräämäni tieto on usein henkilökohtaisella kontaktilla saatua.” (39N,KN)

5.3 Järjestötoiminnassa tarvittu tieto ilmastonmuutoksesta

Aineiston loppuosa keskittyi käsittelemään Vasemmistonuorten ja Kokoomusnuorten aktiivien tiedontarvetta, -hankintaa ja -käyttöä järjestötoiminnan kannalta. Kolmannessa kysymyksessä pyysin kertomaan yksityiskohtaisemmin, minkälaista tietoa informantit tarvitsevat ilmastonmuutoksesta. Kaikki (yhtä kokoomusnuorta lukuun ottamatta) vastaajat molemmista nuorisjärjestöistä ilmoittivat tarvitsevansa tietoa, joka on puolueetonta ja tiedeyhteisön hyväksymää. Vastauksista nousi esiin myös se, kuinka poliittinen päätöksenteko vaikuttaa ilmastonmuutokseen ja miten ilmastonmuutoksen olemassa olo vaikuttaa poliittisiin päätöksiin. Nämä vaikuttavat tiedonhankintaan järjestöissä.

Tarkastelemani informaatiokäyttäytyminen tapahtuu sekä organisaatioiden sisä- että ulkopuolella ja tutkimuksen lähtökohtana on yksilö. Informantit vaikuttavat omilla toimillaan organisaation toimintaan, mutta vain harvoista vastauksista kävi ilmi, miten tietoa ilmastonmuutoksesta käsitellään juuri järjestöjen sisällä. Vaikka keräämäni aineisto on osa sitä, mitä organisaatio tietää (Choo, 2007), niin tulokset kuvastavat yksilöiden mielipidettä osana järjestöä. Seuraava lainaus kuvastaa yksittäisen henkilön mielipidettä asiaan.

”(--) En ole Vasemmistonuorissa se henkilö, joka alkaisi ajaa poliittisten linjojen muuttamista, jos uutta tietoa ilmastonmuutoksesta tulisi. Siitä syystä riittää, että seurailen valtamediasta sekä sosiaalisen median avulla aiheeseen liittyvää uutisointia ja informointia samalla tavalla kuin seuran muitakin elämänalueita. Pyrin lähinnä pysymään avoimena uudelle tiedolle ja muuttuville käsityksille, sillä kyseessä on tuntematon ja ennakoimaton ilmiö, jonka etenemisen ja seurausten ennustaminen on perin vaikea.” (43VN, N)

5.4 Järjestöaktiivien käyttämät lähteet ja niiden luotettavuus

Neljännessä kysymyksessä halusin tarkentaa järjestöaktiivien tiedonlähteitä ja kuinka usein he tarvitsevat tietoa niistä liittyen ilmastonmuutokseen. Olin valinnut seuraavat lähteet: dokumenttiohjelmat, internet, järjestöt, kirjasto, kirjat, lehdet, poliitikot, radio, televisio, toiset ihmiset järjestössäsi, tutkijat, viranomaiset ja muu. Tulosten tarkastelussa olen jättänyt

kategorian muu käsittelemättä, koska siihen ei tullut kuin yksi tarkennettu vastaus. Ja se ei yksittäisenä vastauksena tuonut materiaaliin lisäarvoa ja oli kokonaisuutena epämääräinen.

Käyttöfrekvenssivaihtoehdot olivat päivittäin, muutaman kerran viikossa, pari kertaa kuussa, kerran parissa kuukaudessa ja harvemmin. Jälkikäteen arvioituna olisin voinut lisätä vaihtoehto ”en koskaan”, jolloin lähteet, joita ei käytetä olisivat tulleet paremmin esiin. Vaihtoehtoisesti kyselyssä olisi pitänyt korostaa sitä, kuinka ne lähteet, joita ei käytä, jätetään valitsematta. Tämä huomio siksi että neljännen kysymyksen toinen osa pyysi identifioimaan lähteitä tarkemmin ja vastauksia tuli paljon vähemmän kuin kysymykseen, kuinka usein jotain lähdettä käytetään, mikä oli ymmärrettävää, koska avovastauksiin saadaan yleensä vähemmän vastauksia kuin valmiisiin vaihtoehtoihin. Sama toistuu myös viidennessä kysymyksessä, jossa pyysin arvioimaan, kuinka luotettavia vastaajien käyttämät lähteet ovat heidän oman arvionsa mukaan.

5.4.1 Dokumenttiohjelmat

Dokumenttiohjelmat olivat lähteenä molemmissa nuorisojärjestöissä melko harvinaisia, koska kummassakaan järjestössä niitä ei käytetty useammin kuin pari kertaa kuussa. (Taulukko 5.1) Vasemmistonuoret käyttivät suhteellisesti enemmän dokumenttiohjelmia tiedonlähteenä ilmastonmuutoksessa kuin kokoomusnuoret. Vasemmistonuoret pitivät dokumenttiohjelmia ilmastonmuutokseen liittyen luotettavampina kuin kokoomusnuoret. Vasemmistonuorissa kukaan vastanneista ei pitänyt dokumenttiohjelmia epäluotettavina.

Dokumenttiohjelmat	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa		
Pari kertaa kuussa	5	4
Kerran parissa kk:ssa	2	2
Harvemmin	2	14

Taulukko 5.1 Kuinka usein käytät lähdettä dokumenttiohjelmat?

Vasemmistonuorissa tarkennusta pyydettyä lähteet muodostuivat Yleltä tulleista ja Yle Arenasta katsottavissa olevista ohjelmista (kuusi vastausta). Dokumenttiohjelmia pidettiin erittäin luotettavina (2N: Yle Arena), luotettavina (1N: Yle Arena, 3N: YLE, 8N, 17M: YLE,

18N) ja kolme informanttia (4N: Prisma yms., 10M, 38N: Yle) eivät osanneet arvioida dokumenttiohjelmien luotettavuutta.

Kokoomusnuorten mainitsemia lähteitä olivat Yle, satunnaiset ohjelmat, tieteelliset dokumentit ja Prisma (Ylen ohjelma). Tarkennuksia antaneet kokivat, että heidän käyttämänsä lähteet olivat luotettavia (Yle), en osaa sanoa (satunnaiset ohjelmat ja tieteelliset dokumentit) ja Prisman dokumentit maininnut informantti koki ohjelman epäluotettavaksi.

Yksi kokoomusnuori (26N) ei vastannut kysymykseen, hän jatkoi vastauksissaan samaa linjaa myös muiden lähteiden kohdalla eli hän ei määritellyt käyttämiään lähteitä tarkemmin tai arvioinut niiden luotettavuutta. Omaan lähteiden käyttöfrekvenssiään hän arvioi systemaattisesti.

5.4.2 Internet

Vasemmistonuoret käyttivät internetlähteitä suhteellisesti enemmän kuin kokoomusnuoret. Vasemmistonuorten käyttöfrekvenssi oli tiheämpää kuin pari kertaa kuussa kun taas kokoomusnuorissa internetin käyttö lähteenä jakautui kaikkiin ryhmiin kuitenkin siten, että 16 informanttia (80% kokoomusnuorista) käytti internetlähteitä harvemmin kuin pari kertaa kuussa. (Taulukko 5.2) Molempien järjestöjen vastauksissa näkyivät samat sivustot: Greenpeace, SLL ja ilmasto.org. Molemmissa järjestöissä näitä pidettiin joko erittäin luotettavina tai luotettavina. Internetin luotettavuutta pyydettiin arvioimaan vain informantin käyttämien sivujen osalta tiedonhankinnassa.

Internet	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin	2	2
Muutaman kerran viikossa	3	2
Pari kertaa kuussa	4	5
Kerran parissa kk:ssa		7
Harvemmin		4

Taulukko 5.2 Kuinka usein käytät lähdeitä internet?

Lähteinä vasemmistonuorissa mainittiin seuraavia sivustoja: uutissivustot, ilmasto.org, Greenpeace, Polttava Kysymys, Facebook (ystävien laittamat linkit), Wikipedia, finnwatch.org,

Ilmatieteen laitos, Maan ystävät, ympäristöjärjestöt, vasemmistonuoret ja Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC). Yksi informantti (8N) arvioi käyttämänsä sivustot erittäin luotettavaksi: ilmasto.org, co2raportti, järjestöjen, esim. Greenpeace, sivustot. Seitsemän henkilöä arvioi lähteitä luotettaviksi: 1N: uutissivustot ja Facebook, 2N: Wikipedia, finnwatch.org ja Ilmatieteen laitos, 10M: Greenpeace, Maanystävät, ympäristöjärjestöt, IPCC ja tiedotusvälineet, 17M ja 38N uutissivustot ja 18N: ilmasto.org.

Kokoomusnuorissa mainittuja lähteitä olivat climateaudit.org, ilmasto.org, uutissivut, tieteelliset julkaisut, Google, blogit, uutiset, ympäristöministeriö, vertaisarvioidut tiedelehdet, Greenpeace, Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL) ja lehdet. Lähteet koettiin erittäin luotettavista epäluotettaviin. Erittäin luotettavia lähteitä olivat Google ja blogit (19M), ympäristöministeriö (23N) ja vertaisarvioidut tiedelehdet (24N). Luotettavina lähteinä pidettiin uutissivuja ja tieteellisiä julkaisuja (13M), uutisia yleensä (22M), Greenpeacea, SLL:a ja lehtiä (33N). Lähteen luotettavuutta ei osannut arvioida vastaaja, 7M, joka käytti lähteinä climateaudit.org- ja ilmasto.org-sivustoja. Henkilöt, jotka pitivät käyttämiään internetlähteitä epäluotettavina, eivät tarkentaneet lähteitä kysymyksessä 4b.

5.4.3 Järjestöt

Kokoomusnuoret käyttivät järjestölähteitä suhteellisesti vähemmän kuin Vasemmistonuoret (Taulukko 5.3) ja he eivät pitäneet niitä yhtä luotettavina lähteinä kuin vasemmistonuoret. Vain yksi kokoomusnuori, 33N, tarkensi järjestövalintojaan. Hän mainitsi Greenpeacen ja SLL:n. Hän piti järjestöjä luotettavina tiedonlähteinä. Kaksi muuta kokoomusnuorta pitivät myös järjestölähteitä luotettavina. Seitsemän piti järjestöjä epäluotettavina ja neljä erittäin epäluotettavina. Kokoomusnuorten informantti, 13M, sanoi, että ”lähtökohtaisesti järjestöt ovat epäluotettavia tiedonlähteitä.”

Järjestöt	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin	1	
Muutaman kerran viikossa	3	1
Pari kertaa kuussa	4	7
Kerran parissa kk:ssa	1	12
Harvemmin		

Taulukko 5.3 Kuinka usein käytät lähettä järjestöt?

Vasemmistonuorten mainitsemat järjestölähteet olivat pitkälti samoja kuin internetlähteet. Suomen Luontoliitto (SLL), Maan ystävät, Vasemmistonuoret, Vihreät, Greenpeace, Avaaz, IPCC, Polttava Kysymys ja Luontoliitto olivat käytettyjä lähteitä. Järjestöt koettiin Vasemmistonuorissa erittäin luotettaviksi tai luotettaviksi. Erittäin luotettaviksi lähteet kokivat 8N ja 17M, joiden mainitsemat lähteet olivat Greenpeace, SLL, Maan ystävät, Vasemmistonuoret ja Vihreät. Luotettaviksi järjestölähteet kokivat 1N, 2N, 4N, 10M, 18N ja 38N. He tarkensivat seuraavat lähteet SLL, Maan ystävät, Greenpeace, Avaaz, IPCC, Vasemmistonuoret, Polttava kysymys ja Luontoliitto.

5.4.4 Kirjasto

Kirjasto osoittautui molemmissa nuorisojärjestöissä harvoin käytetyksi lähteeksi. Molemmissa nuorisojärjestöissä vain yhdet informantit (3N, VN ja 33N, KN) ilmoittivat käyttävänsä kirjastoa lähteenä pari kertaa kuussa. (Taulukko 5.4) Kirjastolähteitä tarkennettiin vain vähän. Eräs informantti käytti Jyväskylän maakuntakirjastoa ja toinen lainasi tenttikirjoja. Herää kysymys, ovatko tenttikirjat ilmastonmuutokseen liittyviä vai muuhun aiheeseen, jolloin määrittely ei ole relevantti tutkimustani ajateltaessa.

Kirjasto	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa		
Pari kertaa kuussa	1	1
Kerran parissa kk:ssa		2
Harvemmin	8	17

Taulukko 5.4 Kuinka usein käytät lähdeä kirjasto?

Vaikka kirjastoa ei käytetty lähteenä, niin se kuitenkin koettiin molemmissa järjestöissä luotettavana tai sitä ei osattu arvioida. Jälkimmäiseen syy lienee juuri siinä, että kirjastoa ei käytetty lähteenä ilmastonmuutokseen liittyvissä kysymyksissä. Kolme kokoomusnuorta eivät arvioineet lainkaan kirjaston luotettavuutta.

5.4.5 Kirjat

Kirjalähteitä käytettiin molemmissa nuorisjärjestöissä vähän (Taulukko 5.5) ja identifioidut kirjalähteet koettiin luotettavina. Vasemmistonuorissa kaksi vastaajaa käytti kirjoja, esimerkiksi vuosittaiset Maailman tila -julkaisut, muutaman kerran viikossa. 17M sanoi käyttävänsä poliittisia pamfletteja lähteenä ilmastonmuutoksesta. 8N mainitsi kirjan Kenen ilmasto?.

Kirjat	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa	2	
Pari kertaa kuussa		3
Kerran parissa kk:ssa		3
Harvemmin	7	13

Taulukko 5.5 Kuinka usein käytät lähdeä kirjat?

Kokoomusnuorten kirjalähteitä olivat Sceptical Environment, Cool It, tieteelliset kirjat ja tenttikirjat. Kirjat koettiin kahden vastaajan osalta erittäin luotettaviksi (tieteelliset kirjat, 24N). Kahdeksan informanttia vastasi, että kirjat ovat luotettavia tiedonlähteitä (tenttikirjat, 33N). Yksi informantti piti kirjoja epäluotettavana lähteenä.

5.4.6 Lehdet

Lehdet lähteenä jakautui koko skaalalle sekä Vasemmistonuorissa että Kokoomusnuorissa. Suhteellisesti vasemmistonuoret käyttivät enemmän lehtilähteitä kuin kokoomusnuoret, vaikka lukumäärällisesti informanttien maininnat menevät melko tasan. (Taulukko 5.6)

Lehdet	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin	1	1
Muutaman kerran viikossa	2	2
Pari kertaa kuussa	5	5
Kerran parissa kk:ssa		7
Harvemmin	1	5

Taulukko 5.6 Kuinka usein käytät lähdeä lehdet?

Vasemmistonuorissa nousi esiin lukumäärällisesti suuri määrä lehtiä: Luonto, Suomen luonto, Helsingin Sanomat, Keski-suomalainen, Libero, Turun Sanomat, Dagens Nyheter, Kansan Uutiset, Tiede ja Elonkehä sekä sanoma-, iltapäivä-, ja aikakauslehdet. Lehdet koettiin pääasiallisesti luotettaviksi lähteiksi (viisi informanttia). Luotettavina julkaisuina pidettiin sanoma- ja aikakauslehtiä, Luontoa, Suomen luontoa, Tiedettä, Elonkehää ja Liberoa. Informantit eivät osanneet arvioida Helsingin Sanomien, Liberon, Turun Sanomien, Dagens Nyheterin sekä aikakausi- ja iltapäivälehtien luotettavuutta ilmastonmuutokseen liittyvissä kysymyksissä. Lehdet epäluotettavaksi lähteeksi nimennyt informantti mainitsi käyttäminaan lähteinä Helsingin Sanomat ja Kansan Uutiset.

Kokoomusnuorissa mainittiin seuraavia lehtiä: Suomen Kuvalehti, sanomalehdet, Helsingin Sanomat, Aamulehti, Iltasanomat ja Iltalehti. Yksi mainitsi yleisesti lehdet, joissa on ilmastonmuutoksesta juttua. 10 kokoomusnuorta ilmoitti lehdet luotettaviksi lähteiksi. Ne kaksi informanttia, jotka mainitsivat yllä mainitut lehtilähteet, kokivat lähteet luotettaviksi. Neljä kokivat lehdet epäluotettaviksi lähteiksi.

5.4.7 Poliitikot

Poliitikkolähteissä oli huomattavissa ideologinen ero. Vasemmistonuorissa lähteiksi mainittiin Paavo Arhinmäki ja toverit Facebookissa sekä blogeissa kun taas kokoomusnuorissa poliitikko lähteet olivat kokoomuslaisia, esimerkiksi Eija-Riitta Korhola. Molemmista järjestöissä käytettiin poliitikkolähteinä myös Vihreitä. Poliitikkolähteitä käytettiin molemmista järjestöissä muutaman kerran viikossa tai harvemmin. (Taulukko 5.7)

Poliitikot	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa	3	3
Pari kertaa kuussa	2	5
Kerran parissa kk:ssa	2	5
Harvemmin	2	7

Taulukko 5.7 Kuinka usein käytät lähdeä poliitikot?

Vasemmistonuorten tarkennuksia poliitikkolähteisiin olivat Paavo Arhinmäki, Touko Aalto (Vihreät), toverit Facebookissa ja blogeissa sekä televisiossa ja keskustelutilaisuuksissa. Yksi

informantti (17M) koki käyttämänsä poliitikkolähteet erittäin luotettaviksi (Paavo Arhinmäki ja Touko Aalto). Viisi ei osannut arvioida käyttämiensä poliitikkolähteiden luotettavuutta. Näihin lähteisiin kuuluivat Paavo Arhinmäki, Facebook-kaverit ja blogimerkinnät sekä eri henkilöiden esiintymiset televisiossa ja keskustelutilaisuuksissa. Kaksi informanttia koki poliitikot lähteinä ilmastonmuutoksesta epäluotettavina ja yksi erittäin epäluotettavina.

Kokoomusnuorten tarkennuksissa nousivat esiin Eija-Riitta Korhola, Atte Korhola, Oras Tynkkynen sekä yleisesti kokoomuslaiset ja vihreät poliitikot. 13M totesi, että ”poliitikoista harvat ovat perehtyneet asiaan”. Hän koki poliitikot epäluotettavaksi lähteeksi ilmastonmuutosasioissa. Neljä kokoomusnuorta koki, että poliitikot ovat luotettavia. 22M mainitsi kaikki yllä mainitut poliitikot ja piti heitä luotettavina. Kuusi ei osannut arvioida poliitikkojen luotettavuutta. Seitsemän piti poliitikkoja epäluotettavana tiedonlähteenä ja yksi informantti erittäin epäluotettavana.

5.4.8 Radio

Radion käyttö tiedonlähteenä jakautui vasemmistonuorissa kaikkiin ryhmiin ja sitä käytettiin lähteenä suhteellisesti enemmän kuin kokoomusnuorissa. (Taulukko 5.8)

Radio	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin	1	
Muutaman kerran viikossa	2	1
Pari kertaa kuussa	1	5
Kerran parissa kk:ssa	1	
Harvemmin	4	13

Taulukko 5.8 Kuinka usein käytät lähdeä radio?

Tarkennuksia pyydetessä Vasemmistonuorissa mainittiin YLE (2N, 3N, 17M), Radio Helsinki (jossa satunnaisesti juttua myös ilmastonmuutoksesta, 1N) ja Radio Jyväskylä. Neljä informanttia (1N: Radio Helsinki ja uutiset, 2N: YLE, 3N: YLE ja 18N) kokivat radion luotettavaksi tiedonlähteeksi. Neljä ei osannut arvioida radion luotettavuutta lähteenä ja yksi (17M: Radio Jyväskylä ja YLE Suomi) piti radiota epäluotettavana lähteenä.

Vain yksi informantti kokoomusnuorissa (33N) tarkensi lähdeään, joka oli YLE. Hän ei osannut arvioida lähteen luotettavuutta. Kolme kokoomusnuorta pitivät radiota luotettavana lähteenä, kymmenen ei osannut arvioida sitä ja viisi epäluotettavana.

5.4.9 Televisio

Televisio oli molemmissa nuorisjärjestöissä suhteellisen harvoin käytetty lähde, vaikka Vasemmistonuorissa yksi informantti käytti televisiota päivittäin. Tarkennuksia pyydettyä molemmissa järjestöissä mainittiin Yle, uutiset, dokumentti- ja ajankohtaisohjelmat. (Taulukko 5.9)

Televisio	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin	1	
Muutaman kerran viikossa		2
Pari kertaa kuussa	2	7
Kerran parissa kk:ssa	2	3
Harvemmin	4	8

Taulukko 5.9 Kuinka usein käytät lähdeä televisio?

Vasemmistonuorissa yksi informantti koki televisiolähteet luotettaviksi. Viisi vastaajaa ei osannut arvioida televisiolähteiden luotettavuutta. Kolme vastaajaa piti televisiota lähteenä epäluotettavana. Viisi kokoomusnuorta pitivät televisiolähteitä luotettavina, kuusi ei osannut arvioida sitä. Kuusi vastaajaa pitivät televisiota epäluotettavana ja yksi informantti erittäin epäluotettavana lähteenä. Kaksi kokoomusnuorta eivät arvioineet television luotettavuutta lähteenä.

5.4.10 Toiset ihmiset nuorisjärjestöissä

Halusin selvittää kysymällä, ovatko toiset ihmiset nuorisjärjestössä tiedonlähteitä, sitä, että keskustellaanko nuorisjärjestössä aktiivisesti ilmastonmuutoksesta. Tällöin toiset koettaisiin tiedonlähteiksi. Vasemmistonuorissa toiset ihmiset järjestön sisällä käytettiin suhteellisesti enemmän lähteenä kuin kokoomusnuorissa. (Taulukko 5.10)

Toiset ihmiset järjestöissäsi	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa	6	
Pari kertaa kuussa	2	6
Kerran parissa kk:ssa	1	5
Harvemmin		8

Taulukko 5.10 Kuinka usein käytät lähdettä toiset ihmiset nuorisjärjestöissä?

Tarkennuksia pyydetessä vasemmistonuoret mainitsivat Facebook-toverit, blogeja kirjoittavat henkilöt, ilmastonmuutosta paremmin tuntevat toverit, ympäristötyöryhmä ja -aktiivit. Kanssa-aktiiveja ja järjestötyyppejä pidettiin luotettavina.

Kokoomusnuorissa toisten järjestöihmisten tietämykseen käännyttiin harvemmin. Tarkennuksia pyydetessä informantti, 13M (KN), totesi, että ”harva on perehtynyt”. Muita tarkennuksia en saanut kysymykseen. Luotettavuutta arvioidessa yksi piti kanssajärjestöihmisiä erittäin luotettavana lähteenä, neljä luotettavana, kymmenen ei osannut arvioida, kaksi piti epäluotettavana ja yksi erittäin epäluotettavana.

5.4.11 Tutkijat

Molemmissa järjestöissä tutkijalähteitä muutaman kerran viikossa tai harvemmin. Vasemmistonuorissa suhteellisesti hieman enemmän kuin kokoomusnuorissa. (Taulukko 5.11.)

Tutkijat	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa	1	3
Pari kertaa kuussa	4	4
Kerran parissa kk:ssa	3	3
Harvemmin	1	10

Taulukko 5.11 Kuinka usein käytät lähdettä tutkijat?

Vasemmistonuorissa tarkennuksia pyydettyä aktiivit mainitsivat seuraavia lähteitä: uutiset, Leo Stranius, Tero Toivonen ja Osmo Soininvaara. Kaikki informantit kokivat tutkijalähteet luotettaviksi. Kokoomusnuorissa tarkennuksia pyydettyä mainittiin Atte Korhola, julkaisut ja media. 13M (KN) totesi, että ”huomiota on kiinnitettävä taustoihin, esim. tutkimusrahoituskuvioihin” Neljä informanttia piti tutkijalähteitä erittäin luotettavina, kymmenen luotettavina. Kolme vastaajaa ei osannut arvioida tutkijoiden luotettavuutta ja yksi piti tutkijalähteitä epäluotettavina.

5.4.12 Viranomaiset

Myös viranomaislähteitä käytettiin molemmissa järjestöissä harvemmin kuin muutaman kerran kuussa. Vasemmistonuorissa suhteellisesti vähän enemmän kuin kokoomusnuorissa. (Taulukko 5.12)

Viranomaiset	Vasemmistonuoret	Kokoomusnuoret
Päivittäin		
Muutaman kerran viikossa	1	1
Pari kertaa kuussa	1	2
Kerran parissa kk:ssa	4	5
Harvemmin	3	12

Taulukko 5.12 Kuinka usein käytät lähdettä viranomaiset?

Vasemmistonuorten käyttämiä viranomaislähteitä olivat uutiset, Tilastokeskus, ympäristöministeriö sekä metsä- ja maatalousministeriö. Viranomaislähteitä kolme informanttia piti luotettavina. 2N piti Tilastokeskusta luotettavana. Neljä ei osannut arvioida viranomaislähteiden luotettavuutta. 1N ei osannut arvioida uutisten luotettavuutta. 17M piti

ympäristöministeriötä sekä maa- ja metsätalousministeriötä epäluotettavina viranomaislähteinä.

Kokoomusnuorissa kolme vastaajaa piti viranomaislähteitä erittäin luotettavina, seitsemän luotettavina, viisi ei osannut arvioida niiden luotettavuutta ja neljä piti niitä epäluotettavina. 24N piti tarkentamiaan viranomaislähteitään, STT ja ympäristöministeriö, erittäin luotettavina. 13M nosti esiin tarkennuksessaan Ilmatieteenlaitoksen, jota hän piti erittäin epäluotettavana toimijana.

5.4.13 Yhteenveto käytetyistä lähteistä ja niiden luotettavuudesta

Yllä olevista lähteistä suosituin molemmissa nuorisjärjestöissä olivat internetlähteet. Molemmissa järjestöissä niitä käytti päivittäin seitsemän prosenttia vastanneista. Vasemmistonuorissa järjestölähteet olivat toiseksi tiheimmin käytettyjä kun taas kokoomusnuorissa lehtilähteet. Kolmanneksi suosituin lähde vasemmistonuorissa oli lehdet ja kokoomusnuorissa poliitikot. Neljänneksi suosituin lähde vasemmistonuorissa oli toiset ihmiset järjestön sisällä. Neljänneksi suosituin lähden kokoomusnuorissa oli tutkijat kymmenen prosentin osuudella käyttötiheydellä muutaman kerran viikossa.

Samat lähteet nousivat esiin myös tarkasteltaessa niiden luotettavuutta. Kokoomusnuorissa luotettavimmaksi lähteeksi tuli lehdet, toiseksi luotetuin oli tutkijat, kolmanneksi luotetuin internet ja neljänneksi luotetuin oli kirjat. Vasemmistonuorissa luotettavimpana lähteenä puolestaan pidettiin tutkijoita, joita seurasivat järjestölähteet ja toiset ihmiset järjestössä ja internetlähteet.

Mielestäni oli mielenkiintoista, että kokoomusnuorissa käytettiin poliitikkolähteitä kolmanneksi eniten, mutta niitä ei pidetty luotettavana. Vain 15 prosenttia luotettavuutta arvioineista kokoomusnuorista piti poliitikkolähteitä erittäin luotettavana tai luotettavana. 30 prosenttia piti poliitikkolähteitä epäluotettavana tai erittäin epäluotettavana.

5.5 Tietojen päivittäminen ilmastonmuutosasioissa

Aineistokyselyni kuudes kysymys käsitteli sitä, päivittävätkö nuorisjärjestöjen aktiivit tietojaan ilmastonmuutoksesta ja jos päivittävät, niin mistä lähteistä. Oletukseni on, että jos he eivät aktiivisesti päivitä tietojaan heidän tiedonhankintansa aiheesta on enemmänkin

praktista tiedonhankintaan silloin, kun tiedontarve esiintyy jonkin tehtävän vuoksi. Seitsemän yhdeksästä vasemmistonuoresta päivitti tietojaan ilmastonmuutoksesta. Kokoomusnuorissa vastaava luku oli kymmenen kahdestakymmenestä. Vasemmistonuoret päivittävät tietojaan suhteellisesti enemmän ilmastonmuutoksesta kuin kokoomusnuoret. Vasemmistonuorissa tiedonhankinta on enemmän orientoivaa kuin tehtävälähtöistä.

5.5.1 Lähteet, joista järjestöaktiivit päivittivät tietojaan ilmastonmuutoksesta

Pyysin informantteja, jotka päivittivät tietojaan ilmastonmuutoksesta, tarkentamaan käyttämiään lähteitä. Vasemmistonuorissa lähteet olivat pääasiassa samoja kuin edellisessä kappaleessa 5.4 ilmenneet vastaukset. M17 ilmoittikin päivittävänsä tietojaan kaikista edellä mainituista. 1N päivitti tietojaan uutisista ja aikakauslehdistä. Informantti 2N:n tiedonlähteitä olivat lehdet ja internet. 3N vastasi, että televisiosta, radiosta, internetistä ja ympäristöjärjestöissä toimivilta ystäviltään. 4N ilmaisi tietojen päivittämislähteekseen Vasemmistonuoret, jossa keskustellaan aiheesta melko aktiivisesti. 8N nosti esiin jo mainitsemansa ilmasto.org- ja co2raportti -tyyppiset sivustot, jotka päivittyvät jatkuvasti. Hän mainitsi myös seuraavansa ympäristöjärjestöjen kannanottoja ilmastonmuutoksesta. Informantti 18N:n vastauksesta nousi esiin kokonaan uusi lähde: ilmastoaiheinen sähköpostilista.

Myös kokoomusnuorten vastaukset olivat samankaltaisia kuin yllä. 5N ja 22M ilmoittivat päivityslähteekseen uutiset. 7M kertoi seikkaperäisesti omista tiedonpäivityslähteistään ja se vastaa myös myöhemmin esitettyyn kysymykseen hänen informaatioreitistä (kysymys 7c).

”Erinäisistä lähteistä. Seuraan mediakirjoituksia, jonka jälkeen pyrin katsomaan lähteestä mitä siellä on asiasta sanottu. Sen jälkeen yleensä pyrin etsimään onko asiasta olemassa erilaista tutkimustulosta ja ilmastonmuutostutkimuksessa melkein aina useita erilaisia tutkimustuloksia. Tämän vuoksi olen sitä mieltä, ettei mitään ”konsensusta” tai yksimielisyyttä ole siitä, mistä ilmastonmuutos johtuu ja miten siihen parhaiten varaudutaan.” (7M, KN)

11M mainitsi tieteen ajankohtaisjulkaisut. 19M, 25M ja 29M mainitsivat internetin. 25M mainitsi myös television. 24N ei määritellyt tiettyä lähdettä vaan sanoi, että ”kaikista, mistä tietoa yleensä etsitään.” Mutta hän kiinnitti tässä huomiota siihen, että hänen tiedonhankinta ilmastonmuutoksesta tapahtuu kerran vuodessa ja tarvittaessa tapahtuvaa toimintaa. 26N

sanoi myös etsivänsä täsmällistä tietoa tarvittaessa. 33N päivityslähteet ovat media ja järjestöt.

5.6 The Critical Incident Technique ja tiedontarpeet, -hankinta ja -käyttö ilmastonmuutoksesta

Seitsemännessä kysymyksessä kartoitin nuorisojärjestöjen aktiivien viimeistä kertaa, kun he ovat tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta. Neljän eri kohdan oli tarkoitus palauttaa informanttien viimeksi käyttämät informaatioreitit ja sen mihin tietoa tarvittiin. 7a-kysymys kysyi, sitä milloin informantit olivat viimeksi tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta. Vaihtoehdot olivat kuluneen viikon aikana, viimeisen kuukauden aikana, viimeisen kuuden kuukauden aikana, viimeisen vuoden aikana ja en koskaan. Vasemmistonuorissa neljä (2N, 3N, 8N, 18N) vastasi, että kuluneen viikon aikana, kolme (1N, 10M ja 17M) vastasi viimeisen kuukauden aikana. 4N vastasi, että viimeisen kuuden kuukauden aikana ja 38N vastasi, että viimeisen vuoden aikana.

Kokoomusnuorissa kaksi informanttia (7M ja 24N) kahdestakymmenestä olivat tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta kuluneen viikon aikana, seitsemän (5N, 11M, 26N, 28M, 29M, 30N ja 33N) viimeisen kuukauden aikana, kuusi (13M, 19M, 21N, 25M, 32N ja 39N) viimeisen kuuden kuukauden aikana, kolme (9N, 22M ja 23N) viimeisen vuoden aikana ja kaksi (31M ja 42N) ei koskaan.

Seuraava kohta pyysi muistelemaan, mihin tarkoitukseen informantit tarvitsivat viimeksi tietoa ilmastonmuutoksesta. Vasemmistonuorten vastauksissa nousivat esiin keskustelut eri tilanteissa: järjestön ulkopuolinen poliittinen keskustelu, paneelikeskustelu, väittely sukujuhlissa, keskustelu ilmastovastuusta. 2N kuvaili viimeisintä tiedonhankintaansa seuraavasti: ”uutisvirta kertoi, että tämä on ollut lähes lämpimin vuosi sitten lämpötilojen mittaamisen aloittamisen jälkeen. Piti etsiä varsinaisen alkuperäinen lähde.” 17M oli tarvinnut tietoa politiikan tekemiseen ja 18N oli tarvinnut tietoa Meksikon ilmastokokouksen päätöksistä.

Kokoomusnuorissa 13M, 29M, 33N ja 39N olivat tarvinneet tietoa ilmastonmuutoksesta henkilökohtaisen mielenkiinnon vuoksi. 21N, 22M, 23N, 28M olivat keskustelleet aiheesta ja tarvinneet tietoa argumentointinsa tueksi. 19M ja 26N olivat tarvinneet tietoa

Kokoomusnuorten liittokokousta varten. 32N oli osallistunut vihreisiin toivotalkoisiin. 7M tekee pro gradu -tutkimusta ilmastopolitiikan retoriikasta ja oli tarvinnut tietoa sitä varten. 30N oli tarvinnut informaatiota tenttivastausta varten. 24N oli tarvinnut tietoa Euroopan Unionin NOx-päästörajoiden tulevaisuuden arviointiin. Tämä tehtävä oli ollut työhön liittyvä. Informantti 31M vastaus oli yllättävä, koska koko kysely perustui kysymyksen yksi jälkeen sille, että on olemassa tiedontarve ilmastonmuutoksesta. Hän totesi, että ”asia ei minua erityisemmin kiinnosta, sen verran vain, että en ihan kaikkea mitä mediassa pauhataan, pureksimatta niele.”

Kolmas kohta kartoitti vastaajien informaatioreittejä. Pyysin informantteja kuvaamaan heidän informaatioreittejään, kun he ovat hankkineet edellisen kerran tietoa ilmastonmuutoksesta. Annoin vastaajille määritelmän ja ohjeen, mitä tarkoitan informaatioreiteillä ja kuinka ne tulisi merkitä vastauksessa. Vastaukset vaihtelivat laajuudessaan ja seikkaperäisyydessään.

”Informaatioreitti voi olla yhden siirtymän mittainen, kun käyt esimerkiksi yhdellä www-sivulla ja saamasi vastaus on riittävä. Se voi olla myös usean siirtymän mittainen, jolloin siirryt lähteestä toiseen, kunnes löydät tarvitsemasi vastauksen. Itse kysymyksen yhteyteen lisäsin vielä, että jos informaatioreittejä on useampi numeroi ne selkeästi (1.,2.,3. jne.)”

Vasemmistonuorissa neljä ei vastannut kysymykseen ja yksi ei muistanut käyttämiään reittejä. 2N kuvasi reittejään seuraavasti: Google-haku ”lämpimin vuosi” -> kolmas hakutulos HS-uutinen -> uusi Google-haku ”ilmatieteen laitos” -> ilmastonmuutos ja haluttu tieto löytyi. Muut reittikuvailut eivät olleet yhtä seikkaperäisiä vasemmistonuorilla.

Kokoomusnuorten vastauksissa nousi esiin se, että monen tiedonhaun lähtökohtana on Google tai satunnainen törmäminen tietoon internetissä. 24N informaatioreitit oli erittäin tarkasti kuvailtu ja se kuvasti hyvin sitä, että tiedonhankinta oli työtehtävä, jonka aihe oli ennakkoon rajattu. Hänen informaatioreittinsä oli seuraavanlainen: Google Scholar -> artikkeli -> lähde -> toinen artikkeli -> lähde -> kolmas artikkeli -> EU:n viranomais sivu -> raportti -> lähde -> toinen raportti -> lähde -> lisää raportteja. Kuten jo kohdassa 6.5.1 mainitsin informantti 7M kuvaili vastaustaan jo kysymyksessä 6.

Viimeisessä kohdassa pyysin vastaajia arvioimaan, kuinka monta siirtymää he yleensä käyttävät tiedonhankinnassaan. Tällä olisin halunnut verrata vastauksia edelliseen kohtaan, mutta koska informaatioreittien kuvaus ei ollut niin selkeää kuin olisin toivonut, niin yksinkertaista vertailun mahdollisuutta ei ole. Tosin vastaukset pääosin heijastavat annettuja vastauksia edellisessä kohdassa. Vaihtoehdot informaatioreittien määrinä olivat 1, 2-4, 5-10 ja yli 10.

Kolme vasemmistonuorta vastasi, että he käyttävät tiedonhankinnassaan yhtä siirtymää. Neljä informanttia sanoi käyttävänsä kahdesta neljään siirtymää. Yksi informantti vastasi viidestä kymmeneen siirtymää omassa tiedonhankinnassaan. Yksi informantti vastasi 40943. En tiedä miten tämä on mahdollista ottaen huomioon, että kysymykseen oli annettu ennalta vaihtoehdot.

Kolme kokoomusnuorta sanoivat käyttävänsä yhtä siirtymää. 15 kokoomusnuorta kertoivat käyttävänsä kahdesta neljään siirtymää tiedonhankinnassaan. Yksi informantti vastasi käyttävänsä 5-10 siirtymää ja yksi yli kymmentä siirtymää.

6 PÄÄTÄNTÖ

Tutkin pro gradu -tutkielmassani vasemmistonuorten ja kokoomusnuorten järjestöaktiivien tiedontarvetta, -hankintaa ja -käyttöä ilmastonmuutoksesta heidän omassa järjestötoiminnassaan sivuten myös henkilökohtaista tiedontarvetta. Vastauksista päätellen monille järjestöaktiiveille nuorisjärjestössä toimiminen oli iso osa elämää. On mahdotonta arvioida, kuinka moni informanteista pystyi erottamaan henkilökohtaisen ja järjestökohtaisen informaatiokäyttämisen toisistaan. Osassa vastauksia oli havaittavissa se, että esimerkiksi viimeisin tiedonhankintatilanne ei ollut tapahtunut järjestöympäristössä vaan töissä. (24N, KN) Päätäntö rakentuu seuraavalla tavalla. Ensin vertailen saamiani tuloksia aiempaan tutkimukseen. Tämän jälkeen pyrin vastaamaan kappaleessa kaksi esittämiini kysymyksiin aineistosta saamieni vastausten perusteella sen rajallisuudesta huolimatta.

Tutkimukseni kannalta Savolaisen (2008a ja 2008b) ja Johnsonin et al. (2006) tutkimusasetelmat olivat mielenkiintoisia. Johnson et al. tutkimusaihe oli annettu ennakkoon. Annetut aiheet toki eroavat toisistaan, perinnöllinen syöpä ja ilmastonmuutos, mutta

mielestäni on kuitenkin hedelmällistä vertailla näitä informaatioreittien näkökulmasta. Savolainen puolestaan tutki ympäristöaktivistien tiedonhankintaa. Ympäristöaktivistit eivät kyenneet palauttamaan mieleen tiedonhankintatilannetta omaan järjestötoimintaansa liittyen. Osassa saamistani vastauksista kävi ilmi, että tiedonhankintatilanne oli töitä varten ja osassa taas tiedonhankintatilanteen kuvaileminen oli niin epämääräistä, että sen tarkoitusperä ei tullut selville. Kuinka montaa reittiä käytettiin? Löytyikö reiteissä yhtäläisyyksiä esimerkiksi internetin käytön kohdalla?

Savolaisen tutkimuksessa ympäristöaktivistit käyttivät keskimäärin 3,2 siirtymää tiedonhankintatilanteessa. Yleisin siirtymien määrä oli joko kolme tai neljä askelta. Omassa tutkimuksessani keskiarvoksi muodostui kokoomusnuorilla 2,3 lähdettä. Vasemmistonuorten vastauksista ei ole saatavissa kuin kaksi järjestelmällistä reittiä, joista toisessa on vain yksi lähde (polttavakysymys.fi) ja toisessa mainittiin neljä lähdettä, jotka kaikki tapahtuivat elektronisessa ympäristössä. (Savolainen, 2008a:131)

Johnsonin et al. tutkimuksessa datan määrä oli suurempi kuin omassa tutkimuksessani tai Savolaisella, ja he pystyivät tunnistamaan selkeitä lähteitä tai lähdepareja, joista internetlähteet oli yleisin lähde, minkä voi huomata myös omassa materiaalissani, jossa Google oli useimmin mainittu tiedonhaun ensimmäinen piste. Myös tiedonhankintatilanteissa, joissa oli yksi siirtymä lähdereitillä, ensimmäinen lähde oli Johnsonilla et al. useimmin internet, jota seurasi kirjasto (12.3%), lääkäri (6.1%) tai perheenjäsen (3.7%). Omassa työssäni toinen lähde oli usein ”artikkeli”, joten toimintaympäristö pysyi elektronisena koko tiedonhankintaprosessin ajan. (Johnson et al. 2006:576)

Onko tiedon hankinnan syynä vain oma kiinnostus vai heijastuuko kiinnostus järjestötoimintaan? Jos kiinnostus on myös henkilökohtaista, niin käytetäänkö eri lähteitä kuin järjestöjen virallisiin julkaisuihin? Kiinnostus oli sekä henkilökohtaista että järjestötoimintaan liittyvää. Se että nekin, jotka olivat vastanneet Vasemmistonuorissa, että tiedontarve oli henkilökohtaista, vastasivat kysymykseen, mihin järjestöaktivit käyttävät hankkimaansa tietoa ilmastonmuutoksesta järjestönsä sisällä, kertoo siitä, että poliittinen nuorisotoiminta voi olla niin integraali osa elämää, ettei niitä kyetä oikeastaan erottelemaan toisistaan. Vaikka ajatellaan, että kiinnostus olisi henkilökohtaista sitä voidaan silti käyttää järjestötoiminnassa.

Järjestötoimintaan käytettävissä lähteissä ei ollut eroa henkilökohtaiseen tiedonhankintaan verrattuna vasemmistonuorissa. He näkivät eron ennemminkin tavassa käyttää ja työstää tietoa eri tilanteissa kuin siinä, mitä käytetään lähteenä. Myös kokoomusnuorten vastauksissa oli havaittavissa samat perustelut sillä lisäyksellä, että osa informanteista piti järjestötoimintaa varten olevia lähteitä ”virallisempina” ja henkilökohtainen tieto saattoi olla ystäviltä lähtöisin kun taas järjestötoimintaa varten käytettiin tieteellisiä julkaisuja.

Mitä lähteitä poliittisten nuorisjärjestöjen aktiivit käyttävät ja mitä eroja lähteissä on järjestöjen välillä, jos on? Mistä lähteistä hankitaan informaatiota poliittisissa nuorisjärjestöissä, kun halutaan tietoa ilmastonmuutoksesta? Internet oli molemmissa järjestöissä suosituin lähde ja se oli kummassakin kolmanneksi luotetuin lähde. Vasemmistonuorissa suosituimmat lähteet olivat 1) internet, 2) järjestöt, 3) lehdet ja 4) toiset ihmiset Vasemmistonuorissa. Luotettavimpina lähteinä ilmastonmuutoksesta pidettiin tutkijoita, toiseksi luotettavimpina pidettiin järjestöjä ja toisia ihmisiä oman järjestön sisällä, kolmanneksi luotettavimpia olivat internetlähteet ja neljänneksi luotettavimpina pidettiin kirjoja.

Kokoomusnuorissa suosituimmat lähteet olivat 1) internet, 2) lehdet, 3) poliitikot ja 4) tutkijat. Luotettavimpina lähteinä pidettiin lehtiä, joiden jälkeen tutkijoita, kolmantena internetlähteitä ja neljäntenä kirjoja. Lähdevalinnoissa ilmastonmuutokseen liittyvässä ilmastonmuutoksessa oli havaittavissa eroja järjestöjen välillä. Mielestäni suurin ero on niin sanottujen virallisten lähteiden käytössä. Kuten yllä mainitsin kokoomusnuorten käyttämät lähteet järjestötoiminnassa olivat ”virallisempia”, se näkyy myös käytetyimmissä lähteissä (poliitikot ja tutkijat) sekä siinä, että tutkijoita pidettiin luotettavana lähteenä.

Miten saatua informaatiota käytetään järjestön sisällä? Tietoa ilmastonmuutoksesta käytettiin Vasemmistonuorissa poliittiseen vaikuttamistyöhön ja kouluttamiseen, kannanmuodostamiseen ja keskusteluun järjestössä sekä järjestön ulkopuolella. Kokoomusnuorissa nousi esiin samoja tiedonkäyttötarkoituksia: keskustelu, päätöksenteko, kannanotot, seminaarit sekä paikallispolitiikka. Tietoa ilmastonmuutoksesta pidettiin molemmissa nuorisjärjestöissä yleissivistävänä ja se oli taustatietona erilaisissa keskusteluissa, vaikka käyttö ei olisikaan aktiivista.

Jo menetelmäluvussa käsiteltyjen haasteiden lisäksi voisin mainita informanttien epäsystemaattisen vastaamisen käyttämistään lähteistä ja niiden luotettavuudesta. Tämä loi haasteen aineiston analyysiin. Jos tekisin tutkimuksen uudelleen, niin parantaisin kyselyäni antamalla vaihtoehdon "en koskaan" lähdevaihtoehtojen käyttöfrekvenssiin tai jättäisin lähdevaihtoehdot avoimiksi. Tosin epäilen, että vastausten määrä olisi voinut vähentyä, jos kysymys olisi ollut avoin ja siksi vastaaminen olisi ollut työläämpää.

LÄHTEET

Kirjallisuus

Alasuutari, P. 1993, Laadullinen tutkimus, Vastapaino, Jyväskylä

Bates, M. J. 2005, An Introduction to Metatheories Theories, and Models, teoksessa Fisher, K. E., Erdelez, S. & McKechnie, L. (toim.) 2005, Theories of information behavior, Medford (N. J.), Information Today, Yhdysvallat

Case, D. 2007, Looking for information: a survey of research on information seeking, needs, and behavior, 2. painos, Elsevier/Academic Press, Lontoo

Chasek, P. S., Downie, D. L. & Welsh Brown, J. 2006, Global Environmental Politics, 4. painos, Westview Press, Yhdysvallat

Choo, C. W. 2006, The Knowing Organization: how organizations use information to construct meaning, create knowledge and make decisions, 2. painos, Oxford University Press, Yhdysvallat

Choo, C. W. 2007, Information seeking in organizations: epistemic contexts and contests, Information Research, vol. 12, nro 2

Demaj, L. & Summermatter, L. 2012, What should we know about politicians' information need and use?, International Public Management Review, vol. 13, nro 2

Durrance, J. C. 1984, Armed for Action: Library Response to Citizen Information Needs, Neal-Schuman Publishers

Eskola, J. & Suoranta, J. 1996, Johdatus laadulliseen tutkimukseen, Lapin yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja C13, Rovaniemi

Flanagan, J. C. 1954, The Critical Incident Technique, Psychological Bulletin, vol. 51, nro 4

Johnson, J. D. E. et al. 2006, Fields and pathways: Contrasting or complimentary views of information seeking, *Information Processing and Management*, 42, 569-528

Savolainen, R. 2007, Information Source Horizons and Source Preferences of Environmental Activists: A Social Phenomenological Approach, *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 58(12):1709-1719

Savolainen, R. 2008a, *Everyday Information Practices: A Social Phenomenological Perspective*, The Scarecrow Press, Yhdysvallat

Savolainen, 2008b, Source preferences in the context of seeking problem-specific information, *Information Processing and Management*, 44, 274-293

Sunblad, E-L., Biel, A. & Gärling, T. 2009, Knowledge and Confidence in Knowledge About Climate Change Among Experts, Journalists, Politicians, and Laypersons, *Environment and Behavior*, 41:281

Urquhart, C. et al. 2003, Critical incident technique and explicitation interviewing in studies of information behavior, *Library & Information Research*, 25, 63-88

Verkko

Aula, E. 7.4.2010, Sähköpostiviesti: Re: Gradun aineiston keruu osa 2, Vastaanottaja Saara-Maria Palmu, viitattu 16.5.2013

Falck, M. 2007, *Political Youth Organisations: Strengthening the Voice of Youth in Politics: the Finnish Experience*, Ministry for Foreign Affairs of Finland, ladattu <http://formin.finland.fi/public/default.aspx?contentid=103794&nodeid=34605&contentlan=2&culture=en-US>, 25.10.2012

Kokoomusnuoret, Esittely, <http://www.kokoomusnuoret.fi/esittely/>, käytetty 26.10.2012

Kokoomusnuoret, Tavoiteohjelma 2012: Ympäristöpolitiikka, hyväksytty liittokokouksessa 4.-6.11.2011, http://www.kokoomusnuoret.fi/wp-content/uploads/Tavoiteohjelma_2012.pdf, käytetty 29.4.2013

LeTreur, H., Somerville, R., Cubasch, U., Ding, C., Mauritzen, C., Mokssit, A., Peterson, T. & Prather, M. 2007, Historical Overview of Climate Change, teoksessa Climate Change 2007: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Fourth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change (Solomon, S., Qin, D., Manning, M., Chen, Z., Marquis, M., Averyt, K. B., Tignor M. & Miller, H. L. (toim.)), Cambridge, Yhdistynyt kuningaskunta & New York, NY, Yhdysvallat, <http://www.ipcc.ch/pdf/assessment-report/ar4/wg1/ar4-wg1-chapter1.pdf>, käytetty 25.10.2012

Opetus- ja kulttuuriministeriö, 2012, Poliittisten nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen jäsenluetteloiden tarkastus, Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2012:21, Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osasto

Parrila, S. 2002, Perhepäivähoito osana suomalaista päivähoitojärjestelmää – Näkökulmia perhepäivähoidon laatuun ja sen kehittämiseen, Kasvatustieteiden tiedekunta, Oulun yliopisto, <http://herkules.oulu.fi/isbn9514268741/html/x881.html>, käytetty 27.4.2013

Taavetti, R. 18.3.2010, Sähköpostiviesti: Re: Gradun aineiston keruu, Vastaanottaja Saara-Maria Palmu, viitattu 16.5.2013

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC), Meetings, <http://unfccc.int/meetings/items/6237.php>, käytetty 12.1.2012

Vasemmistonuoret, Jaostot ja työryhmät, http://www.vasemmistonuoret.fi/?/yhteystiedot/jaostot_ja_tyoryhmat/, käytetty 14.11.2012

Vasemmistonuoret, Järjestö, <http://www.vasemmistonuoret.fi/?/jarjesto/>, käytetty 26.10.2012

Vasemmistonuoret, Poliittinen ohjelma, hyväksytty Oulussa 29.5.2011,
http://www.vasemmistonuoret.fi/?/asiakirjat/poliittinen_ohjelma/#s4, käytetty 29.4.2013

Vasemmistonuoret, Vasemmistonuorten ympäristöpoliittinen asiakirja, hyväksytty
Vasemmistonuorten hallituksessa 10.-11.11.2012,
<http://www.vasemmistonuoret.fi/?/asiakirjat/ymparistopolitiikka/#s2>, käytetty 29.4.2013

YLE, Durbanin ilmastokokous sopi Kioton sopimuksen jatkamisesta,
http://yle.fi/uutiset/luonto_ ja_ymparisto/2011/12/durbanin_ilmastokokous_sopi_kioton_sopimuksen_jatkamisesta_3095199.html, käytetty 12.1.2012

LIITE

Poliittisten nuorisojärjestöaktiivien tiedontarpeet, -hankinta ja -käyttö ilmastonmuutoksesta.

Haluan pro gradu -tutkielmassani Tampereen yliopiston informaatiotutkimuksen laitokselle selvittää poliittisten nuorisojärjestöjen, Vasemmistonuorten ja Kokoomuksen Nuorten Liiton, järjestöaktiivien tiedontarpeita, tiedonhankintaa ja tiedonkäyttöä ilmastonmuutoksesta. Jos vastaat kieltävästi ensimmäiseen kysymykseen, kysely päättyy osaltasi siihen. Koko kyselyn täyttäminen kestää 15-20 minuuttia.

Kiitos osallistumisestasi jo etukäteen,

Saara-Maria Palmu

Taustakysymyksiä

Syntymävuosi

Sukupuoli mies

 nainen

Koulutus peruskoulu

 ammattikoulu

 lukio

 alempi korkeakoulututkinto

 ylempi korkeakoulututkinto

 tohtori

Asuinpaikka

Poliittinen nuorisojärjestö, jossa toimit

 Vasemmistonuoret

 Kokoomusnuoret

Kuinka kauan olet ollut mukana poliittisessa nuorijärjestötoiminnassa?

 0-2 vuotta

 3-5 vuotta

 6-8 vuotta

 9 vuotta tai enemmän

Toimenkuvasi järjestössä

Kysymykset

1. Tarvitsetko tietoa ilmastonmuutoksesta?

Kyllä

En

1a. Jos vastasit "en", niin miksi et tarvitse tietoa ilmastonmuutoksesta?

Jos vastasit "en" ensimmäiseen kysymykseen, voit tallentaa vastauksesi ja lopettaa kyselyyn vastaamisen. Kiitos osallistumisestasi.

2a. Mihin käytät hankkimaasi informaatiota? Onko kyseessä vain henkilökohtainen kiinnostus?

Kyllä

En

2b. Käytätkö hankkimaasi tietoa ilmastonmuutoksesta järjestösi sisällä? Jos käytät, niin mihin? (Esimerkiksi järjestösi julkaisuihin, tilaisuuksiin, eri tapahtumissa tai messuilla)

2c. Eroavatko järjestötoimintaa varten hankkimasi tiedonlähteet omaan käyttöösi seuraamistasi lähteistä? Miten?

Loput kysymykset koskevat poliittista nuorisojärjestötoimintaasi.

3. Millaista tietoa tarvitset ilmastonmuutoksesta poliittisessa järjestötoiminnassasi?

4a. Mistä lähteistä hankit tietoa ilmastonmuutoksesta? Kuinka usein käytät lähdettä?

	Päivittäin	Muutaman kerran viikossa	Pari kertaa kuussa	Kerran parissa kk:ssa	Harvemmin
Dokumenttiohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐
Internet	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestöt	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjasto	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjat	☐	☐	☐	☐	☐
Lehdet	☐	☐	☐	☐	☐
Poliitikot	☐	☐	☐	☐	☐
Radio	☐	☐	☐	☐	☐
Televisio	☐	☐	☐	☐	☐
Toiset ihmiset järjestössäsi	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkijat	☐	☐	☐	☐	☐
Viranomaiset	☐	☐	☐	☐	☐
Muu	☐	☐	☐	☐	☐

4b. Tarkenna lähteet 4a-kohdassa valitsemiesi lähteiden kohdalla.
(Tarkenna lähde mahdollisimman hyvin esimerkiksi antamalla nimi)

	Tarkennus
Dokumenttiohjelmat	<input type="text"/>
Internet: Miltä sivuilta?	<input type="text"/>
Järjestöt	<input type="text"/>
Kirjasto	<input type="text"/>
Kirjat	<input type="text"/>
Lehdet	<input type="text"/>
Poliitikot	<input type="text"/>
Radio	<input type="text"/>
Televisio	<input type="text"/>
Toiset ihmiset järjestössäsi	<input type="text"/>
Tutkijat	<input type="text"/>
Viranomaiset	<input type="text"/>
Muu, mikä?	<input type="text"/>

5. Kuinka luotettaviksi arvioisit käyttämäsi lähteet?

	Erittäin luotettava	Luotettava	En osaa sanoa	Epäluotettava	Erittäin epäluotettava
Dokumenttiohjelmat	☐	☐	☐	☐	☐
Internet: Käyttämiesi sivujen osalta	☐	☐	☐	☐	☐
Järjestöt	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjasto	☐	☐	☐	☐	☐
Kirjat	☐	☐	☐	☐	☐
Lehdet	☐	☐	☐	☐	☐
Poliitikot	☐	☐	☐	☐	☐
Radio	☐	☐	☐	☐	☐
Televisio	☐	☐	☐	☐	☐
Toiset ihmiset järjestössäsi	☐	☐	☐	☐	☐
Tutkijat	☐	☐	☐	☐	☐
Viranomaiset	☐	☐	☐	☐	☐
Muu	☐	☐	☐	☐	☐

6. Päivitätkö tietojasi säännöllisesti ilmastonmuutokseen liittyvissä asioissa?

Kyllä

En

6a. Jos vastasit edelliseen kysymykseen kyllä, niin mistä lähteestä päivität tietojasi?

(Jokin www-sivu; Mikä? Jokin painettu julkaisu; Mikä? Jokin muu; Mikä?)

Seuraavat kysymykset koskevat viimeisintä kertaa, kun olet tarvinnut tietoa ilmastonmuutoksesta. Ne pyrkivät palauttamaan mieleesi käyttämäsi informaatioreitit.

7a. Milloin tarvitsit viimeksi tietoa ilmastonmuutoksesta?

(Frekvenssivaihtoehdot: kuluneen viikon aikana, viimeisen kuukauden aikana, viimeisen kuuden kuukauden aikana, viimeisen vuoden aikana, en koskaan)

7b. Mihin tarkoitukseen tarvitsit viimeksi tietoa ilmastonmuutoksesta?

Seuraavan kysymyksen on tarkoitus kartoittaa informaatioreittejäsi. Informaatioreitti voi olla yhden siirtymän mittainen, kun käyt esimerkiksi yhdellä www-sivulla ja saamasi vastaus on riittävä. Se voi olla myös usean siirtymän mittainen, jolloin siirryt lähteestä toiseen, kunnes löydät tarvitsemasi vastauksen.

7c. Kuvaa informaatioreittisi edellä mainitsemasi tiedon hankkimiseksi.

(Jos informaatioreittejä on useampi, numeroi ne selkeästi (1., 2., 3. jne).

7d. Arvioi, kuinka monta siirtymää yleensä käytät?

1

2-4

5-10

yli 10